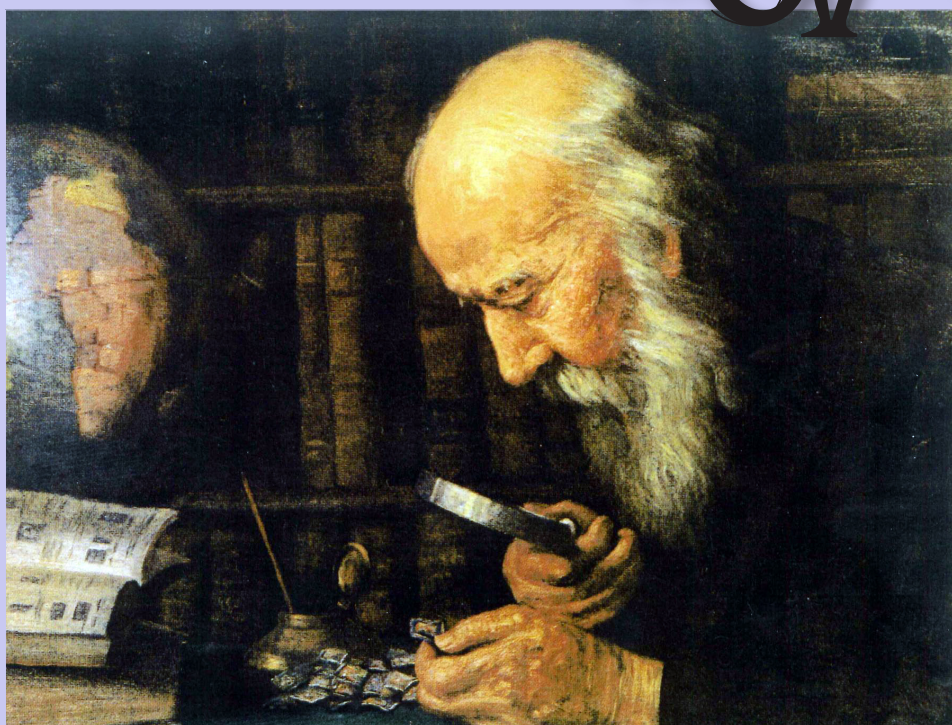

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 14°, Αρ. 55. Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2013

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 14^ο, Τεύχος 55^ο, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2013
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Θ. Απέργης

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Όλυμπος, το βουνό των θεών	2	Olympus, the mountain of the gods	2
Η τρούφα	6	The truffle	6
Τα γυμνοβράγχια	9	The nudibranchs	9
Όταν το "ποδόσφαιρο" παίζεται με ποδήλατο	10	When "football" is played with bicycles!	10
Θωμάς Έντισον	12	Thomas Edison	12
Αναδρομή στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις	14	History of the Greek philatelic exhibitions	14
Η κανέλα	18	The cinnamon	18
Σας αρέσει το ...κουσκούς;	19	Do you like the ...couscous?	19
Αδριανός, ο ελληνολάτρης αυτοκράτορας	20	Hadrian, the lover of Greek civilization emperor	20
Μία φιλοτελική έκδοση για το ...φιλοτελισμό!	23	A philatelic issue for the ...philately!	23
Ανοικτή Επιστολή: <i>Πατριωτικοί Φάκελοι των ΗΠΑ</i>	24	Open letter: <i>The Patriotic envelopes of USA</i>	24
Φιλοτελικός γαϊδαρός!	27	Philatelic ass!	27
Συλλογή "Η ΕΛΙΑ"	28	Collection "The olive tree"	28
Αχ! Αυτό το πλάνο	35	Thematic plans	35
Φιστίκι αράπικο	36	The peanuts	36
Τα δικά μας και δικά σας νέα.....	38	Philatelic news	38
Ζαν Μουλέν, το σύμβολο της γαλλικής Αντίστασης	39	Jean Moulin, the symbol of the French Resistance	39
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ	41	New issues of Greece, Cyprus, UN	41
Επιστολή της ΕΦΟ	44	Letter of our Federation	44

Εικόνα εξωφύλλου: **Συλλέκτης Γραμματοσήμων** (Πίνακας άγνωστου ζωγράφου)

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 14th. No 55, July-September 2013

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangelaris, Th. Apergis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Διοικητικό Συμβούλιο 2013-2015
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού

Παντελής Λεούσης, Πρόεδρος
Παναγιώτης Καγκελάρης, Αντιπρόεδρος
Σπύρος Παπαγιάννης, Γεν. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος, Ταμίας
Αλέκος Ιατρίδης, Έφορος
Θανάσης Απέργης (Θεσσαλονίκη), μέλος
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα), μέλος

Εξελεγκτική επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

**Κυκλοφορία αντίθετα στο ρεύμα; Παράνομο παρκάρισμα; Υπερφόρτωση οχήματος;
Ο κώδικας οδικής κυκλοφορίας πρέπει να εφαρμόζεται και το όργανο να κάνει το καθήκον του!**

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας και το blog:

www.thematic-philatelist.gr ▶

<http://themaphila.blogspot.com> ▶

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι,

"Φωνή βοώντος εν τη ερήμω"!

Τελικά ούτε η Προεδρία της Δημοκρατίας, ούτε κάποιο από τόσα υπουργεία στα οποία αποτάθηκε εγγράφως η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία θεώρησαν σκόπιμο ή πρόπον να στείλουν μία απάντηση, έστω αρνητική, στο αίτημά μας για την ακύρωση της έκτακτης έκδοσης γραμματοσήμων του Σεπτέμβρη με τις ζώσες προσωπικότητες, αυτές που εκδόθηκαν για λόγους "εθνικής ανάγκης". Οι ιθύνοντες αυτού του τόπου, αντίθετα από ότι συμβαίνει σε ολόκληρο τον πολιτισμένο κόσμο, εξακολουθούν να μην απαντούν στις επιστολές όχι μόνο του απλού πολίτη, αλλά ακόμα και ενός δευτεροβάθμιου οργάνου όπως η ΕΦΟ. Ενός οργάνου που αντιπροσωπεύει 32 συλλόγους σε όλη την επικράτεια και εκφράζεται εξ ονόματός τους.

Σίγουρα δεν υπάρχει άνθρωπος που να διαφωνεί με τις αιτιάσεις του φιλοτελικού κόσμου για το ασυμβίβαστο, το ασύμβατο, το καταχρηστικό αυτής της έκδοσης. Είναι φανερό πως οι μόνοι που συμφωνούν είναι οι "εντέλλοντες" και οι "εντελλόμενοι", οι δεύτεροι προφανώς διότι δεν έχουν το δικαίωμα τα διαφωνήσουν. Διότι δεν μπορεί να φανταστεί κανείς ότι τα τόσο αξιόλογα εντεταλμένα με το φιλοτελισμό στελέχη των ΕΛΤΑ, με την τεράστια πείρα στο αντικείμενο, έχουν την άποψη πως ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για να τιμηθούν σε γραμματόσημα άτομα εν ζωή όπως ο κ. Αλιάγας και οι υπόλοιποι κύριοι της εκδοθείσας σειράς.

Για να γίνουν γνωστή στους αναγνώστες μας η επίσημη αντίδραση του οργανωμένου φιλοτελισμού σε αυτό το ατόπημα, δημοσιεύουμε στη σελίδα 44 του παρόντος τεύχους την πλήρη επιστολή που έστειλε η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε άλλους φορείς, κρατικούς και μη.

Κατά τα άλλα, πλησιάζει η μέρα της μεγάλης γιορτής του φιλοτελισμού, της Πανελλήνιας Έκθεσης που θα διαρκέσει από την 21η Οκτωβρίου μέχρι την 8η Νοεμβρίου. Μια γιορτή που στην Ελλάδα δεν έχουμε συχνά τη χαρά να γιορτάζουμε και στην οποία πρέπει να λάβουμε μέρος όλοι, ο καθένας με τον τρόπο του: Εκθέτες, συλλέκτες, μέλη συλλόγων, επισκέπτες... Όχι μόνο για την εμπειρία και τον εμπλουτισμό των φιλοτελικών γνώσεων που οι φιλοτελιστές θα αποκομίσουν μελετώντας τα εκθέματα, όχι μόνο διότι μία έκθεση αυτής της εμβέλειας αποτελεί τον καθρέφτη του σημερινού ελληνικού φιλοτελισμού, αλλά και διότι παρόμοιες κορυφαίες εκδηλώσεις χρειάζονται τη συμπαράσταση και την ηθική στήριξη όλων.

Θα είμαστε όλοι εκεί!

Καλό χειμώνα, με υγεία και χαρά σε όλους

Ο πρόεδρος

Με αφορμή τη νέα σειρά

Το Βουνό των Θεών

του Παντελή Λεούση

Το χρονικό μιας ανάβασης

Η πανέμορφη σειρά τεσσάρων γραμματοσήμων και ισαρίθμων φεγιέ που έθεσαν σε κυκλοφορία πρόσφατα τα Ελληνικά Ταχυδρομεία με γέμισαν αναμνήσεις και συγκινησιακή φόρτιση. Διότι ήμουν ένας από αυτούς που είχαν την ευλογία να βρεθεί δυο φορές στην κορυφή του "βουνού των θεών", να καμαρώσει δίπλα στην ελληνική σημαία των 2.918,8 μ., να νοιώσει την ανάταση του κοινού θνητού που κατάφερε, έστω για λίγο, να ξεπεράσει τον εαυτό του. Ήταν τότε που με τη συντροφιά και την καθοδήγηση του γνωστού φιλοτελιστή και ορειβάτη Πέτρου Σεμιπάκη, αλλά και των άλλων φίλων του Συνδέσμου Ελλήνων Ορειβατών της Αθήνας, πραγματοποιήσα ένα (από τα πολλά!) όνειρο της καρδιάς μου: την κατάκτηση του Ολύμπου.

Παρατηρώντας τα καλοσχεδιασμένα γραμματόσημα της άξιας καλλιτέχνιδας Μυρσίνης Βαρδοπούλου, μου ήρθαν στο νου τοπωνύμια του χλιοτραγουδισμένου Ολύμπου: Πριόνια, καταφύγιο "Σπήλιος Αγαπητός", Ζωνάρια, Οροπέδιο των Μουσών, Προφήτης Ηλίας, Πέρασμα του Γίόσα, Κακόσκαλα, Λούκι, Στεφάνι, Καζάνια, Μύτικας...

Αναπόλησα βήμα-βήμα, γουλιά τη γουλιά, το οδοιπορικό της ανάβασης... Την πρώτη διαδρομή των 4,5 χιλιομέτρων από τα πριόνια (1100 μ) μέχρι το καταφύγιο "Σπήλιος Αγαπη-

τός" (2100 μ), τη διανυκτέρευση με την ομάδα του ΣΕΟ, αφού πρώτα η πεντανόστιμη φασολάδα, η γίδα βραστή και η μακαρονάδα με κιμά αναπλήρωσαν τις χαμένες μας θερμίδες...

Ύστερα, πρωί-πρωί την άλλη μέρα, ξεκίνημα για το Μύτικα. Οι ώρες πολλές, οι ανάσες βαριές και ο ιδρώτας πολύς μέχρι να περάσεις τα ατέλειωτα Ζωνάρια και να φτάσεις στην Κακόσκαλα. Εκεί, με την πρώτη ματιά σε πιάνει ένα ρίγος, σε

καταλαμβάνει δέος. Νιώθεις μετέωρος μεταξύ ουρανού και γης, ενώ τα σύννεφα φεύγουν ανηφορικά προς το "Θρονί του Δία". Μπροστά σου ατάκτως ερριγμένοι κοφτεροί ογκώδεις βράχοι σε σχεδόν όρθια στάση, και από κάτω να χάσκει ένας γκρεμός εκατοντάδων μέτρων,

μέσα από τα απύθμενα σπλάχνα του οποίου αναδύονται αικίνητα σύννεφα, σαν τον ατμό που βγαίνει από το τεράστιο καζάνι κακιάς μάγισσας... Απόλυτα ταιριαστό το τοπωνύμιο "καζάνια".

Πώς να μη σε καταλάβει δέος; Πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά όταν η κακόσκαλα θεωρείται ένα από τα πιο επικίν-

δυνα ορειβατικά σημεία στο κόσμο, με υψηλό βαθμό δυσκολίας;

Στη θέα της κακόσκαλας σταματάς για λίγο. Μετράς τις δυνάμεις σου. Και είτε παραιτείσαι, περιμένοντας καρτερικά τους συντρόφους σου να ολοκληρώσουν χωρίς εσένα, είτε επιστρατεύεις δύναμη, θέληση, πείσμα... Και ακολουθείς. Αποφασίζεις να γίνεις κάτι πε-

Κατεβαίνοντας το "Λούκι"

ρισσότερο από ότι είσαι. Μόνο έτσι θα έχεις ελπίδα...

Για να το πετύχεις πρέπει λοιπόν να περάσεις έναν-έναν τους βράχους, άλλον από πάνω, άλλον απ' το πλάι, και, βήμα-βήμα, αποφεύγοντας να στρέφεις το βλέμμα πίσω, στο απόλυτο χάος, προσπαθείς να στηρίζεται, με χέρια και με πόδια, και να ισορροπείς όσο πιο καλά μπορείς. Τέτοιου είδους περάσματα δεν σηκώνουν λάθη, αστάθειες, άστοχες κινήσεις...

Μετά το "μικρό Μύτικα", και αφού ξεπεράσεις τις δεύτερες –όχι ηπιότερες- δυσκολίες μέχρι την κορυφή, έρχεται η πολυπόθητη στιγμή. Η κορυφή. Το υψηλότερο σημείο της Ελλάδας.

Στέκεσαι γεμάτος καμάρι δίπλα στους άλλους, δίπλα στην ελληνική σημαία. Φωτογραφίζεις και φωτογραφίζεσαι. Τα χαμόγελα πολλά. Χαμόγελα επιτυχίας, ευτυχίας, παρά τη μεγάλη κόυραση. Και χωρατεύεις με τον εαυτό σου: "Οι θεοί του Ολύμπου είχαν μετρηθεί λάθος. Δεν ήταν δώδεκα. Ήταν παραπάνω. Ήσουν και συ που είχαν ξεχάσει!"

Η ευδαιμονία όμως είναι πρόσκαιρη. Έχεις καιρό για χαρές αργότερα. Πρέπει πρώτα να κατέβεις από εκεί. Χωρίς τελεφερίκ! Χωρίς ελικόπτερο!

Η ομάδα –όλοι πεπειραμένοι ορειβάτες- επιλέγει την κατάβαση από το Λούκι.

Μα την αλήθεια! Δεν θα μπορούσε να βρεθεί πιο κατάλληλο όνομα γι' αυτό τον κοίλο, όρθιο γκρεμό, όπου στο κάθε πάτημα του ποδιού ακούγονται οι πέτρες που ξεφεύγουν και γκρεμίζονται στο βάραθρο... Κατάβαση ανάποδη, με το πρόσωπο στο βράχο. Λίγοι αυτοί που τα καταφέρνουν διαφορετικά, και μόνο σε μερικά σημεία.

- Εδώ θα πατήσει το ένα πόδι, εκεί το άλλο. Από αυτή την εξοχή θα στηριχτείς με τα ακροδάχτυλα του ενός χεριού. Από εκείνη με του άλλου. Αραγε είναι στερεή; Θα κρατήσει το βάρος;

Βήμα το βήμα, πιάσιμο στο πιάσιμο... Η κατάβαση ατέλειωτη. Αργή. Πού και πού, στα πλευρά του γκρεμού, επιμνημόσυνες –καθόλου παρήγορες- φωτογραφίες και επιγραφές:

- Στο σημείο αυτό σκοτώθηκε ο τάδε.

Χάρτης των διαδρομών για την ανάβαση στην κορυφή

Χρήστος Κάκαλος, ο σκληροτράχηλος ορεισίβιος που κατέκτησε τον Όλυμπο και οδήγησε πολλούς άλλους στην κατάκτησή του.

- Εδώ έχασε τη ζωή του ο δείνα!

Μετά από το κατέβασμα στο λούκι, όλες οι υπόλοιπες δυσκολίες μοιάζουν πια με περίπατο. Η ολοκλήρωση της επιτυχίας βρίσκεται πολύ κοντά.

Κατήφορος. Τα βήματα πιο γρήγορα. Τώρα το "ζόρι" μεταφέρεται στα ήδη κουρασμένα γόνατα. Ωστόσο, ακόμα και η κούραση φαίνεται να σέβεται την επιτυχία. Γίνεται ηπιότερη. Μαλακώνει. Και συνεχίζεις, με τον αέρα της επιτυχίας να σου δροσίζει την ψυχή, το κάθιδρο πρόσωπο. Ζωνάρια, Οροπέδιο των Μουσών, καταφύγιο ΣΕΟ Θεσσαλονίκης, καταφύγιο Κάκαλου για ολιγόλεπτη ξεκούραση, επιστροφή στα Πριόνια... Το αυτοκίνητο περιμένει, κατασκοπισμένο. Στο εξής τα 80 άλογα της μηχανής του θα αναλάβουν να σε οδηγήσουν στο Λιτόχωρο, στον εθνικό δόμο, στο σπίτι.

Αναμνήσεις άσβεστες... Ζωντανές... Σαν να' ταν χτες...

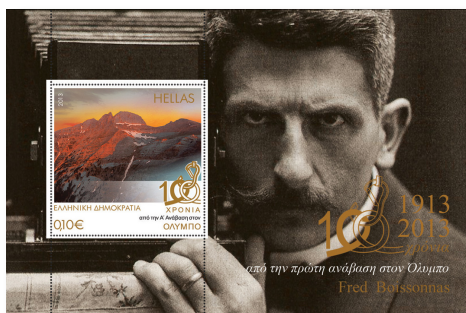
Ιστορικό της κατάκτησης

Η κατάκτηση του Ολύμπου άργησε πολύ να πραγματοποιηθεί. Μόλις το 1913. Οι αρχαίοι Έλληνες φαίνεται πως δεν το είχαν επιχειρήσει, αφού δεν βρέθηκαν ίχνη της παρουσίας τους στις ψηλότερες κορφές Μύτικα και Στεφάνι. Ίσως διότι θεωρούσαν πως η

παρουσία τους εκεί θα βεβήλωνε έναν τόπο που ανήκε κατ' αποκλειστικότητα στο Δία και τους υπόλοιπους θεούς. Στοιχεία ανθρωπίνης παρουσίας, κυρίως αφιερώματα, βρέθηκαν λίγο πιο χαμηλά, στην κορυφή Άγιος Αντώνιος (2.817 μ.).

Ήταν 2 Αυγούστου του 1913, όταν δύο Ελβετοί και ένας Έλληνας, ο Χρήστος Κάκαλος από το Λιτόχωρο, πάτησαν πρώτοι το σημείο μου μέχρι τότε πατούσαν μόνο οι θεοί. Ο σκληροτράχηλος ορεισίβιος Κάκαλος οδήγησε με ασφάλεια τους δύο τολμηρούς ξένους σε ένα κατόρθωμα που μέχρι τότε φάνταζε ακατόρθωτο. Όλες οι γνωστές παλαιότερες απόπειρες είχαν αποτύχει, όπως του Γάλλου αρχαιολόγου Leon Heuzey το 1855, του Γερμανού γεωγράφου Heinrich Barth το 1862, του Γερμανού μηχανικού Edwart Richter το 1911. Ο τελευταίος μάλιστα, προσπαθώντας να κατακτήσει την κορυφή, πιάστηκε αιχμάλωτος από ληστές.

Ήταν γραφό η κατάκτηση της κορυφής του Ολύμπου, του Μύτικα, να γίνει λίγο μετά την απελευθέρωση του 1912. Οι δύο Ελβετοί που μοιράστηκαν την πρωτιά με τον Κάκαλο δεν ήταν τυχαίοι πολίτες. Ο Frederic Boissonnas ήταν από τους σπουδαιότερους φωτογράφους της εποχής του. Πολύπλευρο ταλέντο, συνδύαζε τον αλпинισμό, τη μουσική και τις καλές τέχνες. Ανέπτυξε δική του τεχνική στη φωτογραφία, χρησιμοποίησε νέα υλικά

Ο σπουδαίος φωτογράφος και ορειβάτης Φρεντερίκ Μπουασονά.

και μεθόδους φωτογράφισης που επινόησε ο ίδιος, και κέρδισε σωρεία διακρίσεων, μεταξύ των οποίων και το πρώτο βραβείο της παγκόσμιας έκθεσης του Παρισιού. Μία δική του φωτογραφία του Λευκού Όρους των Άλπεων θεωρήθηκε πρωτοποριακή και έκανε τον γύρο του κόσμου.

Αυτό ωστόσο που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη χώρα μας είναι το πλήθος μοναδικών φωτογραφιών που άφησε από την ελληνική γη, τόσο των αρχαιολογικών χώρων όσο και της υπαίθρου, αλλά και η επίδραση που άσκησε η τέχνη του στην εξέλιξη της ελληνικής φωτογραφίας.

Ο δεύτερος Ελβετός, ο Daniel Baud-Bovy, ήταν και αυτός σημαντική προσωπικότητα. Συγγραφέας, ποιητής, δραματουργός, ιστορικός της τέχνης, πρύτανης της Σχολής Καλών Τεχνών της Γενεύης. Το όνομά του σήμερα φιγουράρει σε μία κεντρική διάβαση της γενετήρας του Γενεύης (Passage Daniel Baud-Bovy).

Όσο για τον Χρήστο Κάκαλο, μέχρι το θάνατό του το 1976 θα γίνει ο επίσημος οδηγός του Ολύμπου. Υπό την καθοδήγησή του θα κατακτηθεί το 1921 και η δεύτερη κορυφή του Ολύμπου, το Στεφάνι, από τον επίσης Ελβετό τοπογράφο, ορειβάτη και συγγραφέα Marcel Kurz (1887-1967). Ένα από τα βιβλία του Kurz, το "Le Monte Olympe" (1923), εκτός από την αρχέγονη ιστορία του βουνού, τις

Ο ποιητής και συγγραφέας Ντινιέλ Μπο-Μποβύ, κατακτητής του Ολύμπου το 1912, μαζί με τον Μπουασονά.

πρώτες εξερευνήσεις του και την προσωπική του εμπειρία από την ανάβαση στο Στεφάνι, περιλαμβάνει και τον πρώτο λεπτομερή χάρτη των κορυφών του Βουνού των Θεών, τις ονομασίες τους και άλλες χρήσιμες λεπτομέρειες.

Ένας ακόμη από τους πρωτοπόρους που κατάκτησαν τον Όλυμπο ήταν και ο ζωγράφος Βασίλης Ιθακήσιος. Φθάνοντας στη σπηλιά που θα ονομάσει "Άσυλο των Μουσών", θα περάσει πολλά καλοκαίρια εκεί, ζωγραφίζοντας θέματα από το βουνό.

Με τον καιρό, με την εξέλιξη και εξάπλωση της ορειβασίας σε ευρύτερο κοινό και με τη δημιουργία ορειβατικών συλλόγων, οι θεοί του Ολύμπου δεν νοιώθουν πια μοναξιά. Οι περίφημες κορυφές του Ολύμπου δέχονται καθημερινές επισκέψεις από αθλητές ορειβάτες, από τολμηρούς ερασιπένχες, από εραστές της περιπέτειας που προσπαθούν να "ξεπεράσουν τον εαυτό τους", να γνωρίσουν τα όρια του βαθύτερου ΕΓΩ, να μετρηθούν με τις ίδιες τους τις δυνάμεις. Στο τέλος, θα νοιώσουν ως μόνη ανταμοιβή για την επίπονη προσπάθεια αυτό το μοναδικό συναίσθημα του ειρηνικού "κατακτητή". Αυτή την απαράμιλλη αίσθηση γαλήνης και ανάτασης, κυριαρχίας και αυτοκυριαρχίας, εκτίμησης και αυτοεκτίμησης. Πρέπει κανείς να βιώσει αυτή την εμπειρία για να καταλάβει.

Η θρυλική κορυφή "Στεφάνι" ή "Θρόνος του Διός".

Η ΤΡΟΥΦΑ

του Παντελή Λεούση

Είναι γενικά γνωστή η αγάπη του κοινού για τα μανιτάρια. Τα αγαπά για την θρεπτική τους αξία, τη νοστιμιά τους. Υπάρχει ωστόσο και ένα μανιτάρι που ξεχωρίζει από όλα τα άλλα. Είναι η περίφημη τρούφα, για την οποία τρελαίνονται οι απανταχού καλοφαγάδες. Οι έχοντες εκλεπτυσμένες γαστριμαργικές συνήθειες είναι ικανοί να δαπανήσουν αρκετά χρήματα για να μη λείπει από την κουζίνα τους.

Η τρούφα είναι ένα αρκετά σπάνιο είδος υπόγειου μανιταριού, που συμβιώνει και αναπτύσσεται στις ρίζες ορισμένων ειδών δένδρων ή θάμνων. Όπως και τα άλλα μανιτάρια, οι τρούφες δεν είναι αυτό καθαυτό το φυτό. Είναι οι καρποφορίες υπόγειων μυκήτων. Καθώς μάλιστα είναι ετερότροφοι οργανισμοί, δεν μπορούν να συνθέσουν ουσίες απαραίτητες για την επιβίωση τους. Γι' αυτό και προσκολλώνται σε κάποια είδη δέντρων και θάμνων, δημιουργώντας μια σχέση ονομαζόμενη "μυκορριζική συμβίωση", από την οποία ωφελούνται και τα δύο μέρη. Η συμβίωση πραγματοποιείται τόσο σε ξυλώδη και σε πώδη φυτά, κυρίως με συγκεκριμένα δασικά είδη όπως ο κάρπινος, ο κέδρος, η φουντουκιά, το πεύκο, η λεύκα, η δρυς, η ιτιά και η φλαμουριά.

Η τρούφα προσκολλάται στο φυτό με μια φυτική (βλα-

στική) σύνθεση-δομή, που ονομάζεται "μυκήλιο". Οι μυκηλιακές υφές αυτών των μυκήτων περιβάλλουν τα λεπτά ριζικά τριχίδια των φυτών και απομυζούν από αυτά κυρίως υδατάνθρακες, ενώ οι ρίζες των φυτών ευεργετούνται, καθώς αυξάνουν την ικανότητά τους να προσροφούν νερό από το έδαφος, αζωτούχες ουσίες και στοιχεία όπως κάλιο, φώσφορο, σίδηρο και ιχνοστοιχεία. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν έως και 100 μέτρα μυκηλιακών υφών σε ένα κουταλάκι εδάφους από ένα υγιές δάσος.

Η τρούφα έχει σχήμα κονδύλου. Το σύνθηθες μέγεθός της είναι 2-7 εκατοστά και το χρώμα της γκριζόμαυρο έως χωρόλευκο. Παράγεται μέσα στο έδαφος σε βάθος 6-15 περίπου εκατοστών και σχηματίζεται πάνω στη ρίζα του φυτού με το οποίο συμβιώνει. Η υπόγεια καρποφορία των τρουφών θεωρείται ότι οφείλεται στην προσαρμογή τους. Υπογείως, δεν είναι εκτεθειμένες στις δασικές πυρκαγιές, στην ξηρασία του καλοκαιριού ή στους παγετούς του χειμώνα.

Η τρούφα έχει μορφή στρογγυλή, περισσότερο ή λιγότερο ανώμαλη. Εξωτερικά καλύπτεται από φλοιό που ονομάζεται "περίδιο", ενώ το εσωτερικό ονομάζεται "σάρκα του καρπού ή βώλος" και περιέχει εκατομμύρια σπόρους που εκτελούν την αναπαραγωγική λειτουργία.

Υπάρχουν διάφορα είδη τρούφας, με την λευκή να θεωρείται η καλύτερη.

Κάθε είδος τρούφας περιέχει σπόρους διαφορετικών χρωμάτων και διαστάσεων. Λόγω του μικρού μεγέθους τους, οι καλλιεργητές τους ταξινομούν με τη βοήθεια μικροσκοπίου. Με την βλάστηση των σπόρων δημιουργείται το μυκήλιο, το οποίο, εκτός του ότι συνδέει το φυτό με τον μύκητα, εισχωρεί στα φυτά, "μολύνοντας" τις νέες ρίζες που βρίσκονται στο έδαφος.

Όταν η τρούφα ωριμάσει, εκπέμπει τη δική της οσμή, ξεχωριστή το κάθε είδος. Γι' αυτό και ένας εκπαιδευμένος σκύλος είναι σε θέση να προσδιορίσει την θέση της, ώστε να την συλλέξει ο ειδικός στη συλλογή τρουφών. Είναι επίσης γνωστό ότι ικανότατοι στην ανεύρεση τρουφών είναι και οι χόιροι, κάτι που αναφέρει και ο συγγραφέας Ουμπέρτο Έκο στο έργο του *Όνομα του Ρόδου*.

Οι τρούφες είναι αρκετά σπάνιες, αλλά και δύσκολες στο να βρεθούν και να συλλεχθούν. Η εμφάνισή τους εξαρτάται από εποχιακούς, περιβαλλοντικούς και άλλους παράγοντες. Στις δύσκολες χρονιές που η συγκομιδή είναι μικρή, η τιμή τους μπορεί να φτάσει και τις 4.500 ευρώ το κιλό, ιδίως για την λευκή τρούφα που θεωρείται η καλύτερη.

Η γαστρονομική και θρεπτική τους καθιστούν τις τρούφες ως ένα από τα πλέον περιζήτητα εδέσματα παγκοσμίως. Τους αποδίδονται, επίσης, θεραπευτικές δράσεις κατά μυϊκών και αρθρικών πόνων και υψηλών επιπέδων χοληστερόλης. Κυρίως, όμως, τους αποδίδονται ισχυρές αφροδισιακές ιδιότητες.

Οι πρώτες αναφορές στην τρούφα εμφανίζονται στην *Historia Naturalis* (Φυσική Ιστορία) του Πλίνιου του Πρεσβύτερου. Τον

Αναζήτηση τρούφας με τη βοήθεια χόιρου

"Τα μικρά διαβολάκια" είναι σωστή ευωχία.
(Μηχανόσημο καταστήματος εμπορίας τρούφας)

Μηχανόσημα από Γιορτές της Τρούφας (Tartuffo)
σε διάφορες πόλεις της Ιταλίας

1οαίωνα μ.Χ., ο Έλληνας φιλόσοφος Πλούταρχος από τη Χαιρώνεια αναφέρει πως ο πολύτιμος μύκητας γεννήθηκε από τη συνδυασμένη δράση του νερού, της θερμότητας και της αστραπής. Η άποψη αυτή κέντρισε την έμπνευση πολλών ποιητών. Ένας από αυτούς, ο Λατίνος Decimus Iunius Iuvenalis (55?-127? μ.Χ.), εξήγησε ότι η προέλευση του πολύτιμου μύκητα, που τα χρόνια εκείνα αποκαλείτο "tuberterrae" (βολβός της γης), οφείλεται σε μια αστραπή που εκσφενδόνι-

"29η Έκθεση/παζάρι τρούφας" και
"6η Έκθεση/παζάρι λευκής πολύτιμης τρούφας"

Αναζήτηση τρούφας στην περιοχή του Périgord

Πωλήτριες μανιταριών και τρούφας μεταφέρουν το εμπόρευμα προς πώληση

Βέρβεροι συλλέκτες τρούφας πωλούν τη σοδειά τους στην αγορά της Τύνιδας

σε ο Δίας κοντά στη ρίζα μιας βαλανιδιάς, που ήταν το ιερό του δέντρο. Αυτή η συμμετοχή του Δία στη δημιουργία της τρούφας, σε συνδυασμό με την γνωστή έντονη σεξουαλική δραστηριότητα του θεού "θεών τε και ανθρώπων", είχε σαν αποτέλεσμα να αποδοθούν και στην τρούφα αφοροδισιακές ιδιότητες. Αλλά και ο Γαληνός είχε παρόμοια άποψη, αφού έγραψε πως: "η τρούφα είναι πολύ θρεπτική και μπορεί να προσφέρει ηδονή"!

Από τη βιβλιογραφία της Αναγέννησης που σχετίζεται με την τρούφα, δεν θα πρέπει να παραληφθεί η αναφορά στο σύγγραμμά Opusculus detuberis (1564) του Ιταλού γιατρού Alfonso Ceccarelli, στο οποίο καταγράφονται ιστορικά ανέκδοτα και απόψεις Ελλήνων και Λατίνων φυσιοδιφών γι' αυτό τον μύκητα. Ο Ceccarelli τον θεωρεί ως ένα τρόφιμο που ανέκαθεν εκτιμάτο ιδιαίτερα, κυρίως στα τραπέζια των ευγενών και των προυχόντων. Για μερικούς, το άρωμα της τρούφας ήταν ένα είδος "πεμπουσίας" που προκαλούσε στον άνθρωπο μία μορφή εκστασιασμού.

Ως μία από τις μεγαλύτερες χώρες παραγωγής και εξαγωγής τρούφας αναφέρεται η Ιταλία.

Σφραγίδα από γιορτή τρούφας Γαλλίας

Τα γυμνοβράγχια

Είναι γνωστό ότι ο καταδυτικός τουρισμός έχει εξαπλωθεί σε πολλές νησιωτικές χώρες, κυρίως των τροπικών χωρών, όπου, λόγω κλιματολογικών συνθηκών, ο ζωικός και φυτικός πλούτος του βυθού είναι πολύ μεγάλος. Ένα από τα ζώα που συμβάλλουν ιδιαίτερα στην ομορφιά αυτών των βυθών που συναρπάζουν τους δύτες είναι τα γαστερόποδα μαλάκια που ονομάζονται "Γυμνοβράγχια".

Χαρακτηριστικό τους τα πολύχρωμα γυμνά βράγχια, όπως φανερώνει και το όνομά τους (από το λατινικό nudus που σημαίνει "γυμνός" και το ελληνικό "βράγχια").

Ωστόσο, αυτά τα φανταχτερά χρώματα των βραγχίων τους αποτελούν ταυτόχρονα το αμυντικό τους όπλο: Είναι δηλητηριώδη. Ίσως μάλιστα να είναι τόσο λαμπερά και ιδιαίτερα ορατά, για να προειδοποιούν τους θηρευτές τους.

Μεταξύ των άλλων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών αυτών των ζώων, αξίζει να αναφερθεί ότι είναι ερμαφρόδιτα και ότι μερικά από αυτά έχουν αξιοσημείωτη ικανότητα αναγέν-

νησης: Μετά τον ακρωτηριασμό ενός μέρους του σώματός τους, αυτό αναπλάθεται.

Ο αριθμός, η μορφή ή η απουσία των δοντιών είναι ένα από τα διακριτικά τους γνωρίσματα. Η γνώθος χρησιμεύει στο να συγκρατεί

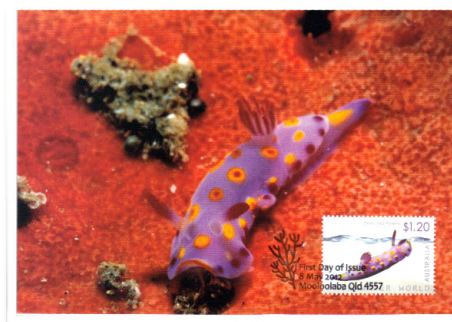
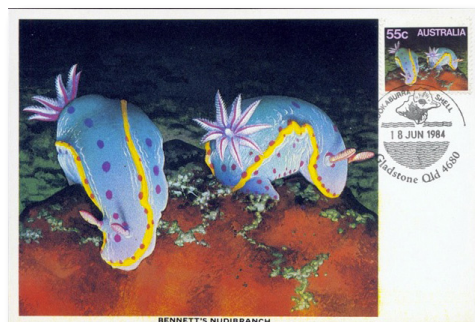
το θήραμα, μέχρις ότου τα δόντια το προωθήσουν στον στομαχικό σωλήνα.

Τα δόντια είναι το μόνο στέρεο μέρος του σώματος του ζώου. Όταν φθαρούν, αντικαθίστανται αυτόματα από νέα.

Ένας από τους δημοφιλείς προορισμούς των εραστών του καταδυτικού

τουρισμού είναι και ο μεγάλος κοραλλιογενής ύφαλος που εκτείνεται σε μήκος 2.300 χιλιομέτρων και αρχίζει από το Νησί της Σαύρας στα βόρεια, μέχρι Grande Palm Island στο νότο. Το σύνολο αυτό των κοραλλιογενών υφάλων είναι τόσο μεγάλο, ώστε είναι ορατό ακόμα και από το διάστημα. Ένας πραγματικός παράδεισος για τα γυμνοβράγχια σκουλήκια μας, που είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνα για αυτή την εκπληκτική πολυχρωμία του βυθού.

Λ. Τ.

Όταν το "ποδόσφαιρο" παίζεται με ποδήλατο!

του Θανάση Απέργη

Το "ποδόσφαιρο" που παίζεται με ποδήλατο είναι ένα ιδιαίτερα θεαματικό σπορ, άγνωστο στη χώρα μας, αλλά πολύ δημοφιλές και διαδεδομένο στις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης και στην Ιαπωνία. Μόνο στην Γερμανία υπάρχουν πάνω από 10.000 ενεργοί αθλητές.

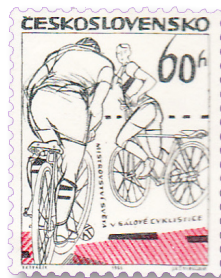
Σε παγκόσμιο επίπεδο, υπάρχουν πάνω από 420 ομάδες που ασχολούνται με αυτό το άθλημα, που συνδυάζει με μοναδικό τρόπο την ποδηλασία με το παιχνίδι με τη μπάλα και παίζεται με κανόνες παρόμοιους με αυτούς του ποδοσφαίρου.

ενδιάμεση ανάπαυλα 2 λεπτών.

Προς το παρόν παίζεται μόνο από άνδρες.

Οι παίκτες ποδηλατούν, προσπαθώντας να πετύχουν όσα περισσότερα τέρματα μπορούν στην εστία των αντιπάλων, χρησιμοποιώντας το κεφάλι τους ή τους τροχούς του ποδηλάτου.

Ο ένας από τους δύο παίκτες εκτελεί και χρέη τερματοφύλακα, υπερασπίζοντας την εστία του που είναι 2 X 2 μ. Στην προσπάθεια του αυτή έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί και τα χέρια, αν και πρακτικά είναι δύσκολο, αφού η μπάλα, η οποία γεμίζεται με τρίχες αλόγου,

Βόρειος Κορέα, Τσεχία και Ιαπωνία, είναι από τις χώρες που καλλιεργούν το άθλημα

Στις αγγλόφωνες χώρες το λένε cycle ball, στις γερμανόφωνες Radball, ενώ οι Γάλλοι το ονομάζουν cycle-balle. Στην Ελλάδα δεν είναι γνωστό σχετικό όνομα. Γι' αυτό και -αυθαίρετα- το ονομάσαμε "ποδόσφαιρο με ποδήλατο".

Πρωτοπαρουσιάστηκε το 1893 από τον γερμανικής καταγωγής Αμερικανό Nicholas Edward Kaufman και αμέσως απέκτησε φανατικούς φίλους σε πολλές χώρες. Αντίθετα, στην Αμερική δεν τράβηξε ποτέ το ενδιαφέρον του κόσμου. Ελάχιστοι ασχολούνται με αυτό στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Παίζεται από δύο ομάδες των δύο παικτών, σε ξύλινο γήπεδο διαστάσεων 12 X 14 μ. Ο αγώνας διαρκεί 2 ημίχρονα των 7 λεπτών, με

μπορεί να κινηθεί με ταχύτητα 60 χλμ/ώρα, και κτυπιέται με τέτοιο τρόπο, ώστε είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποκρουστεί από τον τερματοφύλακα με τα χέρια.

Οι παίκτες δεν έχουν τη δυνατότητα να κτυπήσουν τη μπάλα με τα πόδια.

Η περιοχή της εστίας σημειώνεται με ένα ημικύκλιο με ακτίνα 2 μ. Μέσα στην περιοχή αυτή μόνο ένας παίκτης από την αμυνόμενη ομάδα επιτρέπεται να μπει, καθώς και ένας παίκτης από την επιτιθέμενη ομάδα, αλλά μόνο για όσο διάστημα κινείται η μπάλα μέσα στην περιοχή. Οι παραβάσεις από την αμυνόμενη ομάδα μέσα στην περιοχή τιμωρούνται με πέναλτι, το οποίο εκτελείται από τα 4 μ, ενώ όσες

Από αριστερά: Εθνικό πρωτάθλημα "Radball" στη Κρέφελντ της Γερμανίας (1955), Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στο Σεντ Γκάλεν της Ελβετίας (1961), Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στην Στουτγκάρδη (1959)

παραβάσεις σημειώνονται εκτός περιοχής τιμωρούνται με ελεύθερο κτύπημα.

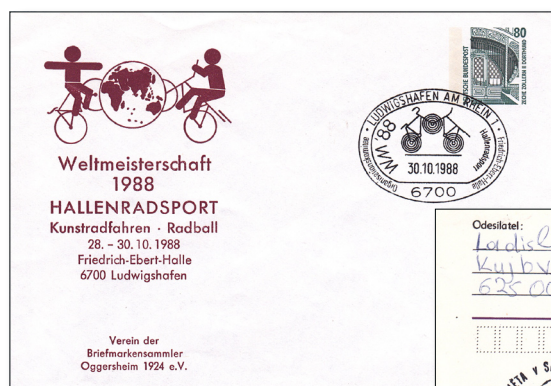
Όταν η μπάλα βγαίνει έξω από τις πλάγιες αλλά και από την τελική γραμμή, για την επαναφορά και την κατοχή της ισχύουν τα ίδια που ισχύουν και στο ποδόσφαιρο.

Κατά τη διάρκεια του αγώνα απαγορεύεται να ακουμπήσουν τα πόδια τους στο έδαφος. Η παράβαση τιμωρείται με φάουλ. Αυτό σημαίνει

δικαίωμα να αποβάλει όλη την ομάδα.

Τα ποδήλατα που χρησιμοποιούν οι παίκτες διαφέρουν από τα συνηθισμένα. Ζυγίζουν περισσότερο, το κάθισμα τοποθετείται πάνω από το πίσω λάστιχο, έχουν πιο απλό μηχανισμό για να μπορούν οι παίκτες να κινούνται εύκολα μπρος πίσω, και οι χειρολαβές είναι ευθυγραμμισμένες.

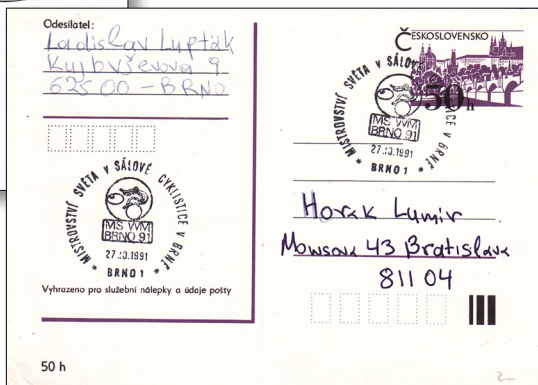
Οι αθλητές χρειάζεται να έχουν μεγάλη ικανότητα για να διατηρούν την ισορροπία τους, την ίδια στιγμή που έχουν στην κατοχή τους τη μπάλα. Απαιτείται πολύωρη άσκηση για να διατηρούν τη φόρμα τους και να επιτυγχάνουν άριστο συντονισμό μεταξύ τους.

Παγκόσμιο Πρωτάθλημα του 1988

ότι ο τιμωρημένος βγαίνει από το παιχνίδι και, όταν επανέρχεται, συνεχίζει από την τελική γραμμή πίσω από την εστία του. Επειδή κατά την απουσία του δημιουργείται αριθμητικό πλεονέκτημα, η ομάδα που μειονεκτεί, για να αποφύγει τον κίνδυνο να δεχτεί γκολ, παραχωρεί φάουλ, διακόπτοντας τη συνέχεια του αγώνα.

Όπως και στο ποδόσφαιρο, όταν μια ομάδα κάνει καθυστέρηση, ο διαιτητής κρατάει παραπάνω χρόνο. Εάν η ομάδα συνεχίζει να καθυστερεί αδικαιολόγητα, τότε ο διαιτητής έχει

Τσέχικη σφραγίδα ανάλογης διοργάνωσης

Τα πρώτο παγκόσμιο πρωτάθλημα του αθλήματος έγινε το 1929, ενώ οι πιο επιτυχημένοι παίκτες στην ιστορία είναι οι αδελφοί Pospíšil από την Τσεχοσλοβακία, που αναδείχθηκαν παγκόσμιοι πρωταθλητές 20 φορές, από το 1965 έως το 1988.

Με 1.093 διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο όνομά του (το τελευταίο του απενεμήθη όταν ήταν 83 ετών), ο Thomas Alva Edison (1847-1931) μπορεί άνετα να χαρακτηριστεί μεγαλοφυΐα. Αυτή η συναρπαστική διαδρομή ιδεών και εφευρέσεων άρχισε το 1868 όταν ήταν ακόμα 22 ετών. Ήταν τότε που του απονεμήθηκε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για ένα ηλεκτρικό όργανο καταγραφής ψηφοφορίας, μια ιδέα που προηγήθηκε της εποχής του και που μετά από αυτήν ορκίστηκε ότι ποτέ πάλι "δεν θα σπαταλήσει το χρόνο του εφευρίσκοντας πράγματα που οι άνθρωποι δεν θα ήθελαν να αγοράσουν".

Ο Έντισον γεννήθηκε στο Μάιλαν του Οχάιο το 1847 και ήταν ολλανδικής καταγωγής. Από τον πατέρα του κληρονόμησε την εξαιρετική φυσική αντοχή στην εργασία και από τη μητέρα του, μια έξυπνη και μορφωμένη γυναίκα, πήρε την πρώτη αγωγή. Από παιδί επέδειξε μια ακατάπαυτη κλίση στην πειραματική μελέτη της χημείας και του ηλεκτρισμού.

Άρχισε να εργάζεται ως πωλητής εφημερίδων και μπισκότων στα τρένα, και στον μικρό χώρο που του παραχωρήθηκε εγκατέστησε ένα μικροσκοπικό τυπο-

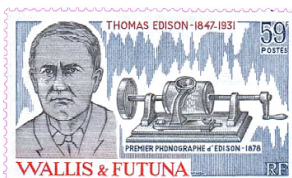
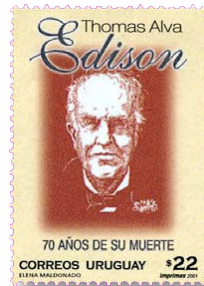
γραφείο, όπου έγραφε και τύπωνε τη Weekly Herald, εφημερίδα που την πουλούσε ο ίδιος στους ταξιδιώτες, με ειδήσεις από τον εμφύλιο πόλεμο. Παρά τις σχεδόν μυθιστορηματικές περιπέτειές του, ο Έντισον βρήκε τρόπο για να αυξήσει την τεχνική του πείρα, ιδιαίτερα στον τομέα των τηλεγραφικών εκπομπών. Οι πρώτες από τις εφευρέσεις του, των οποίων ο συνολικός αριθμός ξεπέρασε τις χίλιες στη διάρκεια της ζωής του, αφορούν ακριβώς την ενσύρματη μετάδοση.

Ήδη από τις πρώτες σπουδαίες εφευρέσεις του, η φήμη του άρχισε να προσελκύει πλήθος επενδυτών, με τη χρηματοδότηση των οποίων θα γεννιόταν μια απέραντη σειρά επιχειρήσεων, αρχίζοντας με τη δημιουργία της Εταιρείας Φωτισμού Edison, το 1878.

Μέσα στο πλήθος των ευρεσιτεχνιών του, τρεις ήταν οι μεγαλύτερες που συνέδεσαν το όνομά του με την ιστορία της τεχνικής και επιστημονικής προόδου. Η πρώτη ήταν ο φωτιστικός ηλεκτρικός λαμπτήρας διαπύρωσης με σύρμα από άνθρακα, την εφαρμογή του οποίου παρουσίασε στην έκθεση του Παρισιού του 1881 και είχε διεθνή απήχηση. Τον επό-

"Χρυσούν Ιωβηλαίο του Ηλεκτρικού Φωτός"

Ο λαμπτήρας πυρακτώσεως και ο φωνόγραφος ήταν μόνο δύο από τις πολλές μεγαλοφυείς εφευρέσεις του Τόμας Έντισον.

μενο χρόνο άρχισε η λειτουργία του πρώτου κεντρικού σταθμού ηλεκτροφωτισμού στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ δεν άργησε η εφεύρεση του να επεκταθεί και στις υπόλοιπες πόλεις της Αμερικής.

Δεύτερη μεγάλη εφεύρεση ήταν ο φωνογράφος (1883), ο οποίος, αν και ανπιπροσώπευε τότε απλώς ένα μέσο ψυχαγωγίας, επηρέασε αποφασιστικά την πρόοδο των επικοινωνιών και προέβαλε τη δυνατότητα της αναπαραγωγής των ήχων με τη βοήθεια παλλόμενων ελασμάτων, αρχή στην οποία βασίζεται το τηλέφωνο, τα μεγάφωνα κλπ.

Τέλος, μεγάλη σημασία είχε και η μελέτη του επάνω στο θερμοηλεκτρικό φαινόμενο (1884), που βασίζεται στην εκπομπή ηλεκτρονίων από διάπυρα σώματα. Σε αυτό στηρίζονται οι θερμοϊονικές βαλβίδες.

Όμως οι επινοήσεις του Έντισον δεν σταμάτησαν εκεί. Ασχολήθηκε επίσης και με την τελειοποίηση των ηλεκτρικών συσσωρευτών (το 1914 έθεσε σε λειτουργία έναν αλκαλικό συσσωρευτή Fe-Ni), την κινηματογραφία, την τηλεφωνία, την εφαρμογή του ελαστικού στα αδιάβροχα υφάσματα, τις σιδη-

ροδρομικές σημάσεις, τις τιμεντένιες κατασκευές κλπ., εγκατέστησε βιομηχανίες και οργάνωσε σιδηροδρομικές εταιρείες.

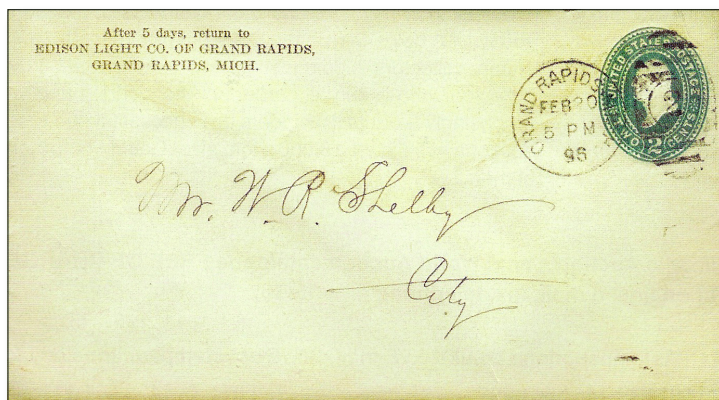
Η μόνη εμπορική αποτυχία του ήταν όταν προσπάθησε να εκμεταλλευτεί ορυχεία σιδήρου. Η επιχείρηση έπεσε έξω και έχασε όλα τα κεφάλαιά του. Ωστόσο, χάρη στο επιχειρηματικό του δαιμόνιο ανέκαμψε πολύ γρήγορα, ιδρύοντας ένα εργοστάσιο γραμμοφώνων και μία εταιρεία τιμέντων.

Ο Έντισον δεν ανήκε ποτέ στον ακαδημαϊκό κόσμο και μολονότι η φήμη του είχε εξαπλωθεί παγκοσμίως, έγινε δεκτός στην Εθνική Ακαδημία των Επιστημών μόλις το 1927, τέσσερα χρόνια προ του θανάτου του, το 1931.

Π. Α.

"Αυτή η αίθουσα διαθέτει Ηλεκτρικό Φως Έντισον. Μην επιχειρήσετε να ανάψετε με σπίρτα. Απλά, γυρίστε τον διακόπτη στον τοίχο, δίπλα στην πόρτα" (Πίνακίδα της εποχής)

Εμπορικός φάκελος της EDISON LIGHT CO (1895). Μιας από τις πολλές εταιρείες που ίδρυσε ο Έντισον.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Επιμέλεια Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Αγαπητοί φίλοι αναγνώστες!

Με την παρουσίαση της έκθεσης "ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ-ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ '97" τελείωσε το απόθεμα από τα αρχεία των εκθέσεων που μας είχε αφήσει ο Νομικός Καρδούλης, ο πρώτος και ιστορικός πρόεδρος του Συλλόγου μας, λίγο πριν φύγει το 2010. Στο εξής θα προσπαθήσουμε να συνεχίσουμε την στήλη που αυτός ξεκίνησε, με μόνη πηγή πληροφόρησης περιοδικά της εποχής με κυριότερο τη ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑ, και έντυπα εκθέσεων που έχουν διασωθεί, κυρίως από τα αρχεία της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας.

Είναι επόμενο, κατά συνέπεια, να υπάρχουν ελλείψεις αναφορές, ακόμα και παραλείψεις ολόκληρων εκθέσεων, καθώς δεν υπήρξε άλλος πλην του αείμνηστου Καρδούλη που να αρχειοθέτησε συστηματικά τις ελληνικές εκθέσεις.

Π. Λ.

Αξέχαστε Μικέ. Σε ευχαριστούμε.

ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ

"ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ-ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ '97"

Άγιοι Ανάργυροι, 13-21 Δεκ. 1997

Η παραπάνω έκθεση οργανώθηκε από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας και το Σύλλογο Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδος. Λειτουργήσε στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο Αγίων Αναργύρων, είχε την αιγίδα του Δήμου Αγίων Αναργύρων, την αρωγή των Ελληνικών Ταχυδρομείων και την υποστήριξη της Ε.Φ.Ο.

Την ημέρα των εγκαινίων χρησιμοποιήθηκε από τον ΕΛΤΑ ειδική αναμνηστική σφραγίδα σχετική με τον τίτλο της έκθεσης, με την οποία σφραγίστηκαν 300 εικονογραφημένοι αναμνηστικοί φάκελοι και 100 κατάλογοι-προγράμματα. Κυκλοφόρησαν επίσης 300 ζεύγη φυλλαρίων (φενιέ) διαφορετικής απόχρωσης.

Συμμετείχαν 27 εκθέτες με συλλογές γραμματοσήμων, Καρτών Μάξιμου, ντοκουμέντα και κολάζ ζωγραφικής με γραμματοσήμα, όλα θρησκευτικού περιεχομένου. Τα εκθέματα αναπτύχθηκαν σε 58 όψεις πλασιών.

Το απόγευμα της 21ης Δεκεμβρίου 1997, στο Θέατρο του Πολιτιστικού Κέντρου, επιδόθηκαν από τον Δήμαρχο Αγίων Αναργύρων Νίκο Ταμπακίδη, αναμνηστικές πλακέτες και διπλώματα σε όλους τους εκθέτες και συντελεστές της έκθεσης. Ακολούθως, η

Το φεγιά της "Αγίοι Ανάργυροι-Χριστούγεννα '97"

δεκαμελής χορωδία του Συλλόγου Μουσικό-φιλων Κωνσταντινουπόλεως έψαλλε θρησκευτικούς ύμνους. Η όλη τελετή έληξε με δεξίωση του Δημάρχου προς τους εκθέτες και επισκέπτες.

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής ήταν ο Γιάννης Ρούσσος και μέλη της οι Ν. Καρδούλης, Γ. Καρατάσαλης, Εμ. Επισκοπάκης, Α. Ιατριδης, Κ. Χριστοδουλίδης, Χρ. Πετρόπουλος και Αναστασία Σταμέλου.

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ – ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ 200 ΧΡΟΝΙΑ

Νέα Χαλκηδόνα, 30 Μαρτίου 1998

Ήταν μία έκθεση/εκδήλωση στη μνήμη του εθνομάρτυρα, στοχαστή και επαναστάτη Ρήγα Φεραίου.

Στεγάστηκε στο πρώην στρατιωτικό εργοστάσιο της Ν. Χαλκηδόνας.

Την Οργανωτική Επιτροπή απτέλεσαν οι Βούλα Αρναούτη, Γ. Καρατάσαλης, Κ. Κορρές, Χρ. Πετρόπουλος, Κλεάνθης Λεοντίδης και Κώστας Χριστοδουλίδης.

Η μονοήμερη αυτή εκδήλωση διανθίστηκε με καλλιτεχνικά δρώμενα, στα οποία συμμετείχαν οι ηθοποιοί Θεόδωρος Έξαρχος και Σοφοκλής Πέππας, και οι κιθαριστές Δημ. Αρναούτης και Δημ. Σινάνογλου, ενώ περιλάμβανε και ομιλία του γνωστού πολιτικού και συγγραφέα Μίμη Ανδρουλάκη.

Εκτέθηκαν, χωρίς συναγωνισμό, οι συλλογές των

Μάνος Αναγνώστου, *Εθνική Παλιγγενεσία*
Μ. Χριστοδούλου, *Νεότερη Ελλάδα*
Ανδρέας Παπαδημητρίου, *Λαϊκή βαλκανική ενδυμασία και Λαϊκή βαλκανική τέχνη*
Μ. Επισκοπάκης, *Ανθρώπινα Δικαιώματα*
Μαρίκα Κοτοπούλη, *Ποτέ πια πόλεμος.*

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ "ΚΗΦΙΣΣΕΙΑ '98"

Κηφισιά, 3-8 Απριλίου 1998

Φιλοξενήθηκε στα δύο κτήρια του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Κηφισιάς (Πολιτιστικό Κέντρο, Αίθουσα Δημάρχου Β. Γκατσόπουλου, και Έπαυλις "Αμαρυλλίς", Γ. Δροσίνη) και ήταν αφιερωμένη στην Εθνική Παλιγγενεσία. Ήταν συνδιοργάνωση της Ένωσης Φιλοτελιστών Κηφισιάς, του Συλλόγου Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδος και της Ένωσης Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμου.

Την Οργανωτική Επιτροπή απτέλεσαν οι Βασίλης Σεκόπουλος Πρόεδρος, Κώστας Κρίνος, Μαργαρίτα Κοτοπούλη, Κώστας Χριστοδουλίδης Αντιπρόεδροι, Γιάννης Λαζίδης Γ. Γραμματέας, Μανώλης Στρατόγλου Ταμίας, Κώστας Κιούσης Ειδ. Γραμματέας και Κώστας Κορρές, Χρ. Πετρόπουλος, Φίλ. Κασαπάκης, Δημ. Ιγγλέζος, Ιωακ. Χαλβατζιδόπουλος Μέλη.

Σύμβουλος Φιλοτελισμού ορίστηκε ο Γιώργος Καρατάσαλης, Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων ο Άγγελος Πολυδώρας και Καλλιτεχνικός Σύμβουλος ο Θεοχάρης Τούμπας.

Εκπρόσωπος της Έκθεσης ήταν ο Μιχάλης Τσιρώνης και Παρατηρητής Ε.Φ.Ο. ο Νομικός Καρδούλης.

Οι εκθέτες, τα εκθέματα και οι βραβεύσεις είχαν ως ακολούθως:

1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙΣΗΜΗ ΤΑΞΗ

Ταχυδρομική Υπηρεσία Ηνωμένων Εθνών
Ελληνικά Ταχυδρομεία
Κυπριακά Ταχυδρομεία

1.2. ΤΑΞΗ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Σώμα Ελλήνων Πρόσκοπων, *Ελληνικός Προσκοπισμός*

Ι. Νταής, *Σύγχρονες τρίγραμμες σφραγίδες*
Άγιος Παπαδόπουλος, *Μικρές κεφαλές Ερμή*
Κλέων Διονυσάτος, *Πρόγραμμα "Απόλλων"*
Αλέξανδρος Ιατριδης, *Ελληνικά σφάλματα*

1.3 ΤΑΞΗ ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΩΝ

Τσιρώνης Μιχάλης, *Ταχυδρομική ιστορία Ολυμπίας*

Παπαϊωάννου Άγγελος, *Τα πρώτα ελληνικά ενάρθρημα γραμματόσημα 1875-1902*

Ζαφειρακόπουλος Νεοκλής, *Βόρειος Ήπειρος 1912-1920*

2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Καρδασιλάρης Νίκος, *Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία στην Ανατολική Θράκη, 95, Τ.Ι. (Ειδ. βραβείο καλλίτερου εκθέματος).*

Alain Nicolas, *Ξένα ταχυδρομικά γραφεία στην Ελλάδα (μέχρι 1923), 95, Φ.Φ.*

ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Δρόσου Σοφία, *Ελληνικά Προξενικά Γραφεία Εξωτερικού και Κρήτης, 92, Τ.Ι. (Ειδ. βραβείο).*

Χαλβατζίδοπουλος Ιωακείμ, *Ποδόσφαιρο, 90, Θεμ.*

Νταής Ιωάννης, *Τα Ελληνικά Ταχυδρομικά Γραφεία (1931-1941), 90, Φ.Φ.*

Ταρασουλέας Θανάσης, *Ολυμπιακά δρώμενα - Αθήνα 1895-1896, 90, Φ.Φ.*

ΜΕΓΑΛΑ ΕΠΙΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Καραμπινάς Ανδρέας, *Ταχυδρομική Ιστορία Θεσσαλίας, 88, Τ.Ι. (ειδ. βραβείο πρωτοεμφανιζόμενης συλλογής)*

Επισκοπάκης Μάνος, *Ανθρώπινα δικαιώματα, 88, Θεμ. (ειδ. βραβείο)*

Μιχαλοπούλου Ζωή, *Παιχνίδι, 86, Μαξ. (ειδ. βραβείο)*

Γαλάνης Θεόδωρος, *Τα πουλιά της Ευρώ-*

Ένας από τους φακέλους της ημέρας των εγκαινίων με το ειδικό γραμματόσημο τύπου FRAMA

Το φεγί της έκθεσης με πίνακα του Παρθένης

πης, 85, Μαξ.

Σύλλογος Θεματικών Φιλοτελιστών Ελλάδος, *Θεματισμός/Φιλοτελισμός, 85, Φ.Φ.*

Φ.Ε. Λέσβου, *Περιοδικό Φιλοτελική Λέσβος, 85, Φ.Φ.*

Μία από τις δύο βινιέτες της "Κηφισσεία '98"

ΕΠΙΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Κάζης Θανάσης, *Ταχυδρομική Ιστορία Δράμας, 81, Τ.Ι. (ειδ. βραβείο)*

Τουτουδάκης Γεώργιος, *Σφραγίδες επί Ολυμπιακών γραμμών του 1896, 80, Τ.Ι.*

Σμπόρος Φίλιππος, *Ταχυδρομική Ιστορία της Μαγνησίας, 80, Τ.Ι.*

(ειδ. βραβείο.)

Ράγκος Νίκος, *Κύπρος - Σταυροδρόμι 3 ηπείρων, 84, Μαξ. (ειδ. βραβείο)*

Κωνσταντουράκης Γεώργιος, *Flemish painting, 83, Μαξ.*

Σαμανίδης Κων/νος, *Albert Durer, Ο μεγάλος χαράκτης και ζωγράφος, 82, Μαξ.*

Θεοχαρίδου Λήδα, *Οι γυναίκες στη τέχνη, 82, Μαξ. (ειδ. βραβείο)*

Scicutella Vincenzo, *Επιλογή Καρτών Μάξιμου του Σαν Μαρίνο, 80, Μαξ.*

Λαλεχός Νικόλαος, *Ο γύρος της Γαλλίας με κάρτες - μάξιμουμ, 80, Μαξ. (ειδ. βραβείο)*

Ζαφειρακόπουλος Ζαφ., *Κοινωνική Πρόνοια, Απρίλιος - Σεπτέμβριος 1917, 84, Ν. (ειδ. βραβείο καλλίτερου εκθέματος Νεότητας)*

Γεωργίου Πόπη, *Τα πουλιά της Ευρώπης, 82, Ν. (ειδ. βραβείο)*

Γεωργίου Μάνθος, *Οι κατηγορίες των Ολυμπιακών αγωνισμάτων, 81, Ν.*

Ντούζος Δημ., Ένα τουριστικό ταξίδι στην Ελλάδα, 80, Ν.

ΜΕΓΑΛΑ ΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Νταής Ιωάννης, 78, Τ.Ι. (ειδ. βραβείο)

Alain Nicolas, Ξένα ταχυδρομικά γραφεία στην Ελλάδα (μέχρι 1923), 77, Φ.Φ.

Μπόζοβιτς Σωκράτης, Η Ελλάδα στον Ελληνο-Ιταλικό πόλεμο 1940-41, 76, Τ.Ι. (Με συγχρητήρια)

Φραγκιάς Αλέξανδρος, Γερμανικές σφραγίδες 1935-36, 75, Τ.Ι.

Ζαχαριάδης Όμηρος, Αιγιακός Πολιτισμός, 78, Θεμ.

Χριστοδουλίδης Κων/νος, Μετεωρολογία - Κλίμα - Καιρός, 78, Θεμ.

Ζαχαριάδη Ισμήνη, Εκ γυναικός πηγάζει τα κρείπτω, 76, Θεμ.

Βαρότσης Κων/νος, BARCELONA '92, 75, Θεμ.

Αντωνίου Γ., Προσωπικότητες, 75, Θεμ.

Ολύμπιος Ευάγγελος, Το θέατρο, 79, Μαξ.

Γρυπάρης Μιχάλης, Η ιστορία των Ολυμπιακών αγώνων, 78, Μαξ.

Βασιλικός Κων/νος, Προσωπικότητες, 76, Μαξ.

Χριστοφή Γεώργιος, ?, 77, Ν (ειδ. βραβείο)

Χριστοδουλίδου Μαρία, Ιστορία νεότερης Ελλάδος, 77, Ν (ειδ. βραβείο)

Ντούζος Γεώργιος (?), 76, Ν.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ Φ.Φ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ, Περιοδικό "Κυπριακός Φιλοτελισμός", 77 Φ.Φ.

Ράφης Άλκης, Οι χοροί όλου του κόσμου σε γραμματόσημα, 76, Φ.Φ.

Ζαχαριάδη Ισμήνη, Γυναίκες στα γραμματόσημα, 75, Φ.Φ.

ΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Ανδρικούδης Σταύρος, Ταχυδρομική Ιστορία Ολλανδίας, 70, Τ.Ι.

Έξαρχος Θεόδωρος, Let's know theatre actors (6th c BC - 1900), 76 Θεμ.

Σολωμού Σωτήρης, Τα άνθη επί των γραμματοσήμων, 72, Θεμ.

Το μετάλλιο

Ηλιάδης Ανδρέας, Ολυμπιακοί αγώνες - θερινοί και χειμερινοί, 72, Θεμ.

Παπαδημητρίου Ανδρέας, Γεωργία - ασχολίες - προσόντα, 71, Θεμ.

Κορρές Κων/νος, Φάροι, 70, Θεμ.

Χελιδώνης Νίκος, Μεταφορές - χερσαία μεταφορικά μέσα, 70, Θεμ.

Θεοδωρέλου Άννα, Το παιδί στη ζωγραφική, 70, Μαξ.

Ηλιάδου Κλέλια, Αγρια και φυσική ζωή στη γη, 74 Ν. (ειδ. βραβείο)

Παπαδήμας Σπύρος, Κοχύλια, 72 Ν.

Μάραθος Χρήστος, Πτηνά, 70 Ν.

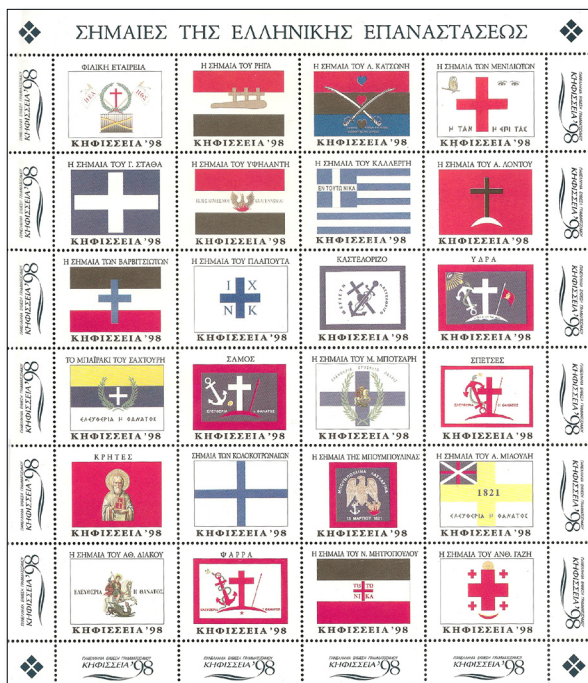
Χριστοφή Μαρία, Μουσική και μουσικά όργανα, 70, Ν.,

Λεοντιάδης Στάθης, Ζωγραφική με γραμματόσημα, 72, Φ.Φ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ, "Φιλοτελικό Δελτίο", 72, Φ.Φ.

Ε.Φ.Ε. ΘΑΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - Περιοδικό "Φιλοτελικά Νέα", 71, Φ.Φ.

Στανέλος Όλιβερ, Ιστορία του Ελληνικού

Όμορφο φύλλο βινιετών της "Κηφισσία '98"

Προσκοπισμού Μικρασίας, 70, Φ.Φ.

Εφημ. Ο ΠΟΛΙΤΗΣ, Φιλοτελική στήλη, 70, Φ.Φ.

ΕΠΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Τριαντάφυλλος Γεώργιος, *Οι Πρόεδροι των Η.Π.Α.*, 69, Θεμ.

Κουβελέτσος Αθαν., *Έντομα*, 67, Θεμ.

Στεφάνου Ιωάννης, *Η εξέλιξη των μεταφορών δια μέσου των αιώνων*, 66, Θεμ.

Τριαντάφυλλος Αλέξιος, *Η εξέλιξη των στρατιωτικών αεροσκαφών*, 65, Θεμ.

Κατσουνητός Νίκος, *Τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες*, 65, Θεμ.

Κούτσιας Γ., *Φυτά αγγειόσπερμα*, 65, Θεμ.

Ζουρνατζή Αργυρώ, *Κήρια*, 65, Ν.

Παολινέλη Αλεξία, *Ζωγραφική*, 65, Ν.

ΧΑΛΚΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Κουμουτσόπουλος Αντώνιος, *Η αρχαία Αίγυπτος - Οι Φαραώ και τα μνημεία της*, 61 Θεμ.

Μπαρμπαρή Αθανασία, *Λουλούδια και άνθη*, 60, Ν.

Μπαρμπαρή Δημήτριος, *Χώροι και κτίσματα της αρχαίας Ελλάδας*, 60, Ν.

(Από τον κατάλογο βραβείσεων λείπουν οι βραβεύσεις των συλλογών των Χρήστου Κορδάτου, Ελληνική μυθολογία – *Οι Θεοί και Αλκιβιάδη Βαλτινού Με την πνοή του ανέμου*).

(Συνεχίζεται)

Η κανέλα

Η κανέλα, που παράγεται από τη φλούδα του δέντρου *Cinnamomum verum*, είναι γνωστή από την αρχαιότητα. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι την χρησιμοποιούσαν στη διαδικασία ταρίχευσης. Υπάρχουν αναφορές σε αυτή στην Αγία Γραφή, αλλά και σε συγγράμματα του Ηροδότου και άλλων κλασικών συγγραφέων.

Το δέντρο καλλιεργείται σε όλο τον κόσμο, αλλά η καλύτερη ποιότητα παράγεται στη Σρι Λάνκα. Η ιδιαίτερη γεύση της προέρχεται από τις αρωματικές και γευστικές ενώσεις που περιέχει. Οι ενώσεις αυτές είναι επίσης παρούσες στο αιθέριο έλαιο της κανέλας, το οποίο παρασκευάζεται με απόσταξη του φλοιού, αφού πρώτα σφυρηλατηθεί έντονα και παραμένει να μουλιάσει σε θαλασσινό νερό.

Στο Μεσαίωνα αναφέρονται πολυάριθμες παρασκευές με κανέλα. Ωστόσο, επίσημη αναφορά της στην Ευρώπη αρχίζει περίπου στα 1200.

Η κανέλα σε σκόνη είναι μία από τις καλύτερες πηγές συμπυκνωμένης τανίνης.

Εκτός από τη γνωστή χρήση της κανέλας στην κουζίνα, χρησιμοποιείται επίσης στη ζαχαροπλαστική (σοκολατοποιία και παρασκευή λικέρ, όπως η γνωστή πατρινή Τεντούρα), καθώς και στη φαρμακευτική βιομηχανία.

Η κανέλα θεωρείται ότι βοηθά στην πέψη και τονώνει την αναπνοή, έχει αντισπασμωδικές και αντισηπτικές ιδιότητες (δρα ενάντια στο βάκιλο του τυφοειδούς πυρετού), και συνιστάται σε περιπτώσεις ατονίας, σε γαστρεντερικούς σπασμούς και ως αντιγηριτικό, αντι-υπερτασικό.

Πάντως, είναι αποδεδειγμένο ότι η κανέλα σε υπερβολική χρήση γίνεται τοξική, με βλαπτική επίδραση στο συκώτι, ιδιαίτερα σε ευαίσθητα άτομα.

Υπάρχει από καιρό ένα είδος παιχνιδιού με το όνομα "πρόκληση της κανέλας" (Cinnamon Challenge). Καλούνται οι συμμετέχοντες να καταπιούν ένα κουταλάκι κανέλα, χωρίς να χρειαστεί να φτύσουν. Δεν είναι γνωστό πόσοι το έχουν καταφέρει. Αυτό που είναι γνωστό είναι πως αυτή η "πρόκληση" είναι πολύ επικίνδυνη. Η κανέλα σε σκόνη αποτελείται από ίνες βιοανθεκτικής κυτταρίνης, πράγμα που σημαίνει ότι δεν διασπάται στους πνεύμονες και έτσι μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία.

Σας αρέσει το ...κουσκούς;

Το συναντάμε σε πολλές χώρες, κυρίως όμως σε Γαλλία, Βέλγιο, Ισπανία, Πορτογαλία και γενικά σε χώρες που φιλοξενούν πολλούς βορειοαφρικανούς. Διότι η πατρίδα του κουσκούς είναι η περιοχή του Μαγρέμπ, όπου αποτελεί βασικό πιάτο της παραδοσιακής κουζίνας.

Η πρώτη γραπτή αναφορά του κουσκούς γίνεται σε ανδαλουσιανό βιβλίο μαγειρικής του 13ου αιώνα.

Οι τρόποι παρασκευής και οι ονομασίες του είναι πολλές και ποικίλλουν από χώρα σε χώρα. Στους Βέρβερους νομάδες το ονομάζουν «κεσκούς», σε Αλγερία και Μαρόκο «κουσεκσί», στη Λιβύη «κουσκούσι», στους Τουαρέγκ «κεσκέσου» και στα Αραβικά «κουσκούς».

Χώρα προέλευσής του κουσκούς είναι η Παλαιστίνη. Η βάση του πιάτου είναι χοντρόκοκκο σιμιγδάλι, το οποίο βρέχεται με νερό, κυλιέται σε αλεύρι και αφήνεται να στεγνώσει στον ήλιο (στην παραδοσιακή του παρασκευή). Στην συνέχεια κοσκινίζεται και φυλάσσεται.

Το παραδοσιακό κουσκούς είναι ο συνδυασμός δύο πιάτων:

- Ένα πιάτο με σιμιγδάλι που βράζει στον ατμό σε ειδική κατασάρλα (κουσκουσιέρα). Στη συνέχεια προστίθεται λάδι ή βούτυρο και αλάτι. Ανάλογα με τη συνταγή, προστίθενται ρεβίθια, μπιζέλια, σταφίδες,

- ένα πιάτο με λαχανικά, όπως κολοκυ-

θάκια, κρεμμύδια, καρότα, γογγύλια, μαζί με κρέας προβάτου, κοτόπουλου ή καμήλας, βρασμένα όλα μαζί μέσα στο ζωμό τους.

Ανάλογα με την περιοχή και τη συνταγή, κάποια από τα συστατικά απουσιάζουν ή άλλα προστίθενται. Γι' αυτό και δύο πιάτα κουσκούς δεν είναι ποτέ ίδια.

Παραδοσιακά, στο κουσκούς χρησιμοποιείται ένα μόνο είδος κρέατος, για να διατηρηθεί το άρωμά του. Ωστόσο, δεν είναι σπάνιο να βρεθούν - ιδιαίτερα σε εστιατόρια- κουσκούς όπου αναμειγνύονται κόκκινο και λευκό κρέας, μαζί με merguez (παραδοσιακά λουκάνικα του Μαγκρέμπ από βοδινό και πρόβειο κρέας).

Αλλού το κουσκούς καταλώνεται σαν εορταστικό πιάτο της Παρασκευής, αλλού το αποφεύγουν σε επίσημες γιορτές και γάμους (Λιβύη), ενώ στο Μαρόκο είναι το χαρακτηριστικό φαγητό που σερβίρεται στις κηδείες.

Είναι γεγονός, πάντως, ότι το κουσκούς έχει κατακτήσει την Ευρώπη. Αξιοσημείωτο είναι ότι σε μελέτη του 2011 από γαστρινμαργικό περιοδικό,

το κουσκούς επελέγη ως το τρίτο καλύτερο πιάτο στις προτιμήσεις των Γάλλων. Ασφαλώς και στην Ελλάδα θα ήταν πολύ πιο δημοφιλές αν αντί των Ασιατών μεταναστών μας προτιμούσαν οι βορειοαφρικανοί!

Α. Τ.

Το ειδικό σκεύος όπου το σιμιγδάλι βράζει στον ατμό.

Αδριανός, ο ελληνολάτρης σοφός αυτοκράτορας

του Παντελή Λεούση

Ο Αδριανός (Publius Aelius Traianus Hadrianus) ήταν ασφαλώς ένας από τους σημαντικότερους Ρωμαίους αυτοκράτορες. Γνωστός για τα φιλελληνικά του αισθήματα, με άρτια εκπαίδευση και καλή γνώση της ελληνικής γραμματείας την οποία σπούδασε από νεαρή ηλικία, του αποδόθηκε το προσωνύμιο "Graeculus" (Ελληνάκι).

Γεννήθηκε στην πόλη Ιτάλικα της Ισπανίας (κοντά στη σημερινή Σεβίλλη), το 76 μ.Χ. Ήταν γιος συγκλητικού και εξάδελφος του αυτοκράτορα Τραϊανού.

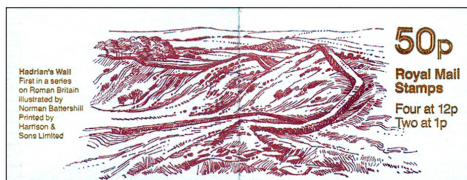
Κατατάχθηκε στο στρατό όταν βασιλεύε ο Δομητιανός, υπηρέτησε σε περιοχές της Γερμανίας, διακρίθηκε στους πολέμους κατά των Δάκων και Πάρθων και έγινε κυβερνήτης της Συρίας και της Παννονίας (σήμερα Ουγγαρία). Σε ηλικία 33 ετών ονομάστηκε Ύπατος.

Ο Αδριανός υπήρξε μία ξεχωριστή προσωπικότητα. Ήταν εύστροφος, πνευματώδης, με καλλιτεχνικά χαρίσματα, προστάτης των τεχνών. Λέγεται ότι συνδύαζε την ελληνική λεπτότητα και τη ρωμαϊκή σταθερότητα.

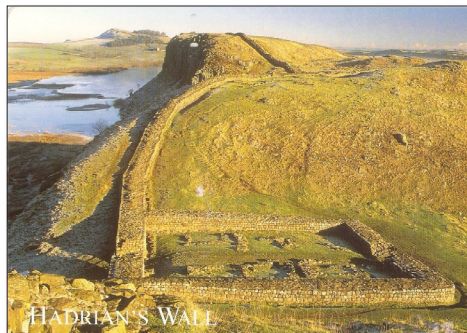
Ανέβηκε στο θρό-

Τμήμα του Αδριανείου τείχους της Βρετανίας.

Άνω: Το Αδριανείο τείχος της Βρετανίας στο εξώφυλλο τευχιδίου. Κάτω: Αποψη του ίδιου τείχους σε καρτποστάλ.

νο το 117, σε ηλικία 41 ετών, με την υποστήριξη του στρατού και της Συγκλήτου. Ήταν ευνοούμενος της Πλωτίνας, συζύγου του εξαδέλφου του Τραϊανού, ο οποίος τον υιοθέτησε και τον έχρισε διάδοχό του.

Έχοντας ως προγραμματική αρχή τη ρήση του "Ο ηγεμών είναι για τον λαό και όχι ο λαός για τον ηγεμόνα", αμέσως μετά την άνοδό του στο θρόνο, ο Αδριανός διέταξε τη διαγραφή των καθυστερούμενων φόρων, ανακουφίζοντας έτσι τους υπηκόους του και κάνοντάς τον αγαπητό στο λαό. Στη συνέχεια έκανε τον απολογισμό των εδαφών που κατακτήθηκαν από τον προκατόχο του Τραϊανό και

διαπίστωσε πως ήταν πολύ εκτενή και δύσκολα να ελεγχθούν. Γι' αυτό και πήρε την απόφαση να οριοθετήσει τα σύνορα της αυτοκρατορίας και να τα προφυλάξει με μία σειρά μόνιμων οχυρώσεων (limes).

Η πιο γνωστή τέτοια οχύρωση είναι το ογκώδες "Τείχος του Αδριανού" της Μεγάλης Βρετανίας, μήκους 120 χιλιομέτρων, μεγάλο μέρος του οποίου σώζεται μέχρι σήμερα. Ακόμα μεγαλύτερη, αλλά ξύλινη στο μεγαλύτερο μέρος της, ήταν

η οχύρωση με την οποία ενδυνάμωσε τα σύνορα στο Δούναβη και το Ρήνο. Είχε μήκος 548 χιλιομέτρων και περιλάμβανε τείχη, οχυρά και παρατηρητήρια, με τα τελευταία να διευκολύνουν ιδιαίτερα την επικοινωνία και την τοπική ασφάλεια. Παρόμοια τείχη, πλίνθινα αυτή τη φορά, έκτισε και κατά μήκος κρίσιμων διαβάσεων στη Βόρεια Αφρική (Μαυριτανία), τα οποία εκτείνονταν σε μήκος πολλών δεκάδων χιλιομέτρων το καθένα.

Παρά τις ικανότητες του στη στρατιωτική διοίκηση, η βασιλεία του Αδριανού χαρακτηρίστηκε από την απουσία μεγάλων πολεμικών συγκρούσεων, με εξαίρεση το αιματηρό δεύτερο πόλεμο ανάμεσα στους Ιουδαίους και τους Ρωμαίους. Σε συντομία, το ιστορικό αυτού του μεγάλου πολέμου έχει ως εξής:

Το 130 ο Αδριανός επισκέφθηκε την κυριολεκτικά ερειπωμένη Ιερουσαλήμ από τον Πρώτο Ρωμαιο-Ιουδαϊκό πόλεμο του 66-73. Υποσχέθηκε να την ανοικοδομήσει, έχοντας όμως κατά νου να την εκρωμαΐσει, να την αλλάξει όνομα, να χτίσει ρωμαϊκούς ναούς, καταργώντας τους εβραϊκούς. Όλα αυτά εξόργισαν τους Ιουδαίους. Όταν μάλιστα απαγόρευσε την περιτομή, την οποία έβλεπε -ως ένθερμος Ελληνιστής που ήταν- ως ακρωτηριασμό, οι Ιουδαίοι εξεγέρθηκαν. Τότε Αδριανός κάλεσε σώματα στρατού από τη Βρετανία και το Δούναβη υπό το στρατηγό Σήξτο Ιούλιο Σέβερο.

Ο πόλεμος ήταν σφοδρός και καταστροφικός, κυρίως για τους Ιουδαίους. 600.000 έχασαν τη ζωή τους ή εξορίστηκαν, 50 οχυρωμέ-

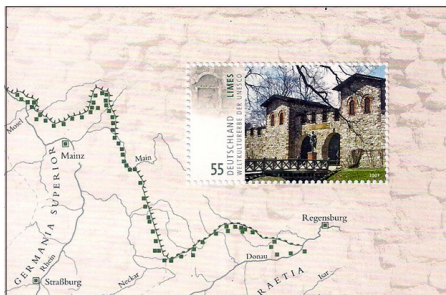
νες πόλεις και 985 χωριά καταστράφηκαν ολοσχερώς. Ωστόσο και για τους Ρωμαίους οι απώλειες ήταν μεγάλες, αφού έχασαν μία ολόκληρη λεγεώνα.

Μετά τη λήξη του πολέμου, ο Αδριανός συνέχισε τις θρησκευτικές διώξεις κατά των Ιουδαίων. Αποπειράθηκε να ξεριζώσει τον Ιουδαϊσμό, εκτελώντας Ιουδαίους λόγιους, κηρύσσοντας εκτός νόμου το εβραϊκό ημερολόγιο (Τορά), καίοντας τελετουργικά τον ιερό πάπυρο... Μέχρι που μετονόμασε την Ιουδαία σε Syria Palaestina, αφαίρεσε το όνομα της Ιερου-

σαλήμ από το χάρτη μετονομάζοντάς τη σε Aelia Capitolina, απαγόρευσε επί ποινή θανάτου στους Εβραίους να την επισκέπτονται και έστησε έφιππο ανδριάντα του στο προαύλιο του πρώην Ιουδαϊκού Ναού.

Κατά τη διάρκεια της βασιλείας έκανε πολλά ταξίδια, κυρίως για να επιβλέπει και να δίνει οδηγίες για τα μεγάλα δημόσια έργα που κατασκευάζονταν με εντολή του σε διάφορα μέρη της αχανούς αυτοκρατορίας. Πίστευε ότι η αυτοκρατορία θωρακίζεται καλύτερα από τους εχθρούς της με έργα υποδομής, παρά με κατακτητικούς πολέμους.

Ο Αδριανός ήλθε για πρώτη φορά στην Αθήνα το 124, για να λάβει μέρος στα Ελευσίνια Μυστήρια. Έγινε Αθηναίος Πολίτης και, αποδεικνύοντας εμπράκτως την ελληνολατρία του, προίκισε την Αθήνα με σημαντικά μνημεία και έργα. Έχτισε την Αψίδα, ως μέρος του τείχους που χώριζε την παλιά από τη νέα πόλη (Πύλη του Αδριανού) και αποπεράτωσε το Ναό του Ολυμπίου

Τμήμα των 548 χλμ. του ευρωπαϊκού Αδριανείου Τείχους σε φεγγιέ Γερμανίας, "Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής κληρονομιάς". Το γραμματόσημο απεικονίζει οχυρό του τείχους.

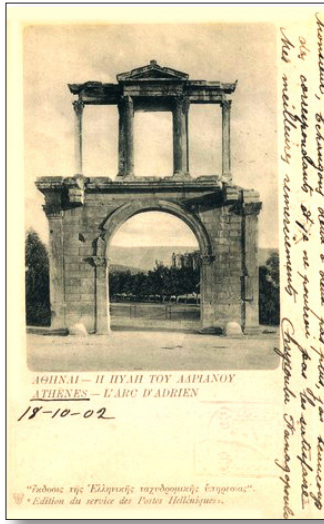
Απεικόνιση του ξύλινου παραδουνάβιου Αδριανείου Τείχους

Διός (Στύλοι του Ολυμπίου Διός), ο οποίος είχε ξεκινήσει να ανεγείρεται επί Πεισιστράτου, πριν από περίπου 600 χρόνια.

Πάντως, η σημαντικότερη προσφορά του στην Αθήνα ήταν το Αδριάνειο Υδραγωγείο, το οποίο ήταν σχεδόν το μόνο μέσο ύδρευσης της πρωτεύουσας μέχρι το 1930. Διαπλάτυνε τη μεταξύ Κορίνθου και Μεγάρων δύσβατη οδό (τη σημερινή "Κακιά Σκάλα"), τόσο, ώστε να μπορούν περνούν άνετα δύο άρματα που κινούνταν αντίθετα. Ταυτόχρονα προσπάθησε να δημιουργήσει ένα είδος περιφερειακής βουλής, το "Πανελλήνιον", για να ενώσει όλες τις ελληνικές πόλεις μέχρι την Ιωνία. Όμως απέτυχε παρά τις επίμονες προσπάθειες του.

Μεταξύ των ετών 125 και 135 κατασκεύασε τη διάσημη Villa Adriana στο Τίβολι της Ρώμης, την οποία και στόλισε με ελληνικά αγάλματα. Σήμερα, μερικά από αυτά διακοσμούν μία άλλη βίλα, την Villa d'Este που οικοδόμησε ο καρδινάλιος Ippolito d'Este το 1550. Ο d'Este προξένησε πολλές καταστροφές στο υπέροχο οικοδόμημα του Αδριανού, καθώς χρησιμοποίησε πολλά από τα υλικά της Villa Adriana για το δικό του κτίσμα.

Ωστόσο, το καλύτερα συντηρημένο μνημείο της αρχαίας Ρώμης είναι το Πάνθεον, αριστούργη-

Η γνωστή μας "Πύλη του Αδριανού". Ήταν μέρος του τείχους που χώριζε την παλιά από τη νέα πόλη.

Το Αδριάνειο Μουσώλειο που έγινε Castel Sant' Angelo (κατόπιν παπικού οράματος!).

μα συμμετρίας και τελειότητας. Η αρχική του σύλληψη οφείλεται στον Μάρκο Αγρίππα, φίλο του Αυγούστου. Ο Αδριανός το ξανασχεδίασε και επανοικοδόμησε, σε σχέδια του Απολλοδώρου της Δαμασκού. Το εσωτερικό του φιλοξενεί τους τάφους βασιλέων της Ιταλίας και διακοσμείται από τοιχογραφίες του μεγάλου ζωγράφου της Αναγέννησης Ραφαέλο.

Μεταξύ 130 και 138, ο Αδριανός κατασκεύασε επίσης το Hadrianum (Αδριάνειον), ένα ογκώδες κυκλικό μασωλείο για τον εαυτό του και την οικογένειά του, αλλά και για τους αυτοκράτορες διαδόχους του.

Χρησιμοποιήθηκε γι' αυτό το σκοπό μέχρι το 217, οπότε μετατράπηκε σε φρούριο για την προστασία από τις εισβολές βαρβάρων. Τέλος, το 590 το Αδριάνειον μετονομάστηκε σε Castel Sant' Angelo (Φρούριο του Αγίου Αγγέλου), μετά την εμφάνιση του οράματος του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον πάπα Γρηγόριο Α'.

Μια άλλη κληρονομιά που ο Αδριανός άφησε στην εποχή του ήταν η γενειάδα. Ήταν ο πρώτος αυτοκράτορας που την καθιέρωσε. Μετά από αυτόν, όλοι οι διάδοχοί του απεικονίζοντα με γενειάδες για πάνω από ενάμιση αιώνα.

Οπαδός της Επικούρειας φιλοσοφίας ο ίδιος, εμπνεόταν επίσης από τα κείμενα του

Η Villa Adriana και η Villa d'Este, όπως σώζονται σήμερα. Δεξιά, το Πάνθεον, αριστούργημα συμμετρίας και αρχιτεκτονικής τελειότητας.

Το περίφημο Castel Sant' Angelo σε άλλες δύο φιλοτελικές παρουσίες.

Επικήττου, του Ηλιόδωρου και του Φαβορίνου, ενώ η ουμανιστική του διάθεση φάνηκε με την μείωση της δουλείας, με τον εξανθρωπισμό του νομικού κώδικα και την απαγόρευση των βασανιστηρίων.

Έχτισε βιβλιοθήκες, υδραγωγεία, λουτρά και θέατρα. Έγραψε επίσης ποίηση, τόσο στα λατινικά όσο και στα ελληνικά.

Πολλοί είναι οι ιστορικοί που θεωρούν τον Αδριανό σοφό, ευφυή, δίκαιο. Μεταξύ άλλων, ο Σίλλερ τον αποκαλεί "πρώτο υπηρέτη της Αυτοκρατορίας", και ο Άγγλος ιστορικός Έντουαρντ Γκίμπσον (εξελληνισμένα, Γίββων, 1737 - 1794) τον θαύμαζε για την "ευρεία και ενεργή του ευφυΐα", καθώς και τη "δικαιοσύνη και μετριοπάθεια" που τον χαρακτήριζαν.

Ο Αδριανός παντρεύτηκε τη συγγενή του εξαδέλφου του Τραϊανού, Βιβία Σαβίνα, αλλά δεν έκανε παιδιά. Πέθανε σε ηλικία 62 ετών, στις 10 Ιουλίου 138, στην πατρική του οικία στην Ιταλική, αφού υιοθέτησε κι έχρισε ως διάδοχό του τον Αντινίνο τον Ευσεβή.

Λίγο πριν πεθάνει έγραψε στα λατινικά το ακόλουθο ποίημα:

*Μικρή ψυχή, περιπλανώμενη και γητεύτρα
Φιλοξενούμενη και σύντροφε του σώματος
Που σύντομα θα αναχωρήσεις για τόπους
Σκοτεινούς, παγωμένους και ομιχλώδεις.
Ένα τέλος σε όλα σου τα αστεία...*

Σημείωση:

Την ιδέα για τη συγγραφή αυτού του άρθρου πήρα από το ευρύτερο, σε συνέχειες, άρθρο του Enzo de Luca *Imperatori Romani* (Ρωμαίοι Αυτοκράτορες) που δημοσιεύεται στο *Notiziario Tematico del CIFT*.

Μία φιλοτελική έκδοση για τον ...φιλοτελισμό!

Δεν ξέρω σε πόσους την αντίληψη έπεσε μία πρόσφατη έκδοση του Σαν Μαρίνο, αφιερωμένη κυριολεκτικά στο φιλοτελισμό. Μία σειρά που απεικονίζει καθημερινές φιλοτελικές δραστηριότητες, από το κλασέρ και το τσιμπιδάκι

μέχρι την κορυφαία στιγμή της εκθεσιακής παρουσίας. Προβλέποντας μάλιστα της εμπορική επιτυχία της σειράς, τη φόρτωσαν με ονομαστικές αξίες «αλά ελληνικά»!

Φιλοτελικές εταιρείες

Φιλοτελικά περιοδικά και βιβλία

Άλμπουμ και φιλοτελικοί κατάλογοι

Φιλοτελική αγορά

Φιλοτελικές εκθέσεις

Μονόφυλλο με απεικόνιση φιλοτελικής έκθεσης

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Στη σημερινή "Ανοικτή Επιστολή" σας παρουσιάζω ευχαρίστως ένα υλικό ιδιαίτερο, που μάλλον λίγοι από μας γνωρίζουν. Καθώς σ' αυτό εικονογραφείται ένα μεγάλο ιστορικό γεγονός όπως ο Αμερικανικός Εμφύλιος Πόλεμος, αλλά και συμβολίζει φιλοτελικά αυτή την αιματηρή εμφύλια σύρραξη, το αποτέλεσμα της οποίας επηρέασε ολόκληρη την ανθρωπότητα, θεωρήσαμε πως η προσθήκη λίγων ιστορικών στοιχείων θα βοηθούσε ακόμα περισσότερο τους αναγνώστες μας.

Παρά την περιορισμένη χρήση αυτού του υλικού και τη μικρή θεματική του σημασία, δεν παύει να προσθέτει τόσο στις φιλοτελικές μας γνώσεις, όσο και στις εγκυκλοπαιδικές.

Οι "πατριωτικοί φάκελοι" των ΗΠΑ

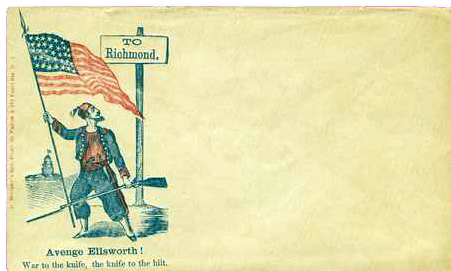
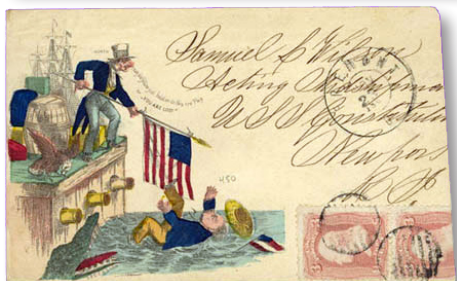
Οι "πατριωτικοί φάκελοι" αποτελούν ένα προπαγανδιστικό φαινόμενο που εμφανίστηκε κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου μεταξύ Βορείων και Νοτίων. Πρόκειται για φακέλους με εικονογραφήσεις πατριωτικού περιεχομένου που εκτύπωσαν και οι δύο πλευρές, οι οποίες απεικονίζουν μάχες, σημαίες, κανόνια, σφαίρες, ασπίδες, το Άγαλμα της Ελευθερίας, τον αμερικανικό αετό, στρατιώτες, συντάγματα, αξιωματικούς, ήρωες στρατιωτικούς, πολιτική σάτιρα και γελοιογραφίες των Αβραάμ Λίνκολν, Τζέφερσον Ντέιβις, του Στρατηγού Μακ Κλέλαν, του Λοχαγού Έλμορ Έλσγουορθ και άλλων πολιτικών της εποχής, καθώς και καρικατούρες υποστήριξης της Ένωσης, καταδίκης της δουλείας και δυσφήμισης της Συνομοσπονδίας των Νοτίων. Αυτοί οι φάκελοι αρχικά δημιουργήθηκαν για την αλληλογραφία και περιείχαν συχνά συνθήματα και στίχους. Αργότερα εξελίχθηκαν σαν απλά αναμνηστικά σουβενίρ.

Αυτή η ποικιλία των εικονογραφημέ-

νων φακέλων του εμφυλίου πολέμου δίνει την εικόνα της πολιτικής κατάστασης και του πολιτισμού της εμπόλεμης αμερικανικής κοινωνίας, με τους περισσότερους να απηχούν της απόψεις των Βορείων της Ένωσης, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των φακέλων αυτών εκτυπώθηκε από τους Βορείους.

Όπως είναι γνωστό, ο εμφύλιος ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1850, ως διαφορά μεταξύ Βορρά και Νότου για την δουλεία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι πολίτες του Νότου προτιμούσαν να είναι αυτόνομα κυρίαρχα κράτη στα πλαίσια μιας Ομοσπονδίας. Ήθελαν μία κοινωνία πατριαρχικού τύπου, στην οποία κυρίαρχες θα ήταν περίπου 350.000 λευκές οικογένειες υψηλού πολιτιστικού επιπέδου. Οι οικογένειες αυτές σκοπούσαν να επιβάλλονται σε έναν πληθυσμό 12.500.000 κατοίκων, στους οποίους περιλαμβάνονταν 1.800.000 οικογένειες μαύρων σκλάβων. Με λίγα λόγια, ήταν μια αγροτική φεουδαρχία, βασισμένη στην καλλιέργεια του ζαχαροκάλαμου, του καπνού και του βαμβακιού, καλλιέργειες που απαιτούν

Παραδείγματα Πατριωτικών Φακέλων Εμφυλίου Πολέμου των ΗΠΑ.

πολλά εργατικά χέρια.

Οι πολιτείες του Βορρά προτιμούσαν την Ένωση Βορρά και Νότου, υπό την διοίκηση μιας ομοσπονδιακής κυβέρνησης, ενώ είχαν ξεκινήσει από το 1820 την βιομηχανική ανάπτυξη, στα πλαίσια μιας καπιταλιστικής κοινωνίας που στηριζόταν στην παραγωγή και το εμπόριο.

Με την ιρλανδική και γερμανική μετανάστευση, ο πληθυσμός έφτασε τα 19.000.000 εργατών, γεγονός που έδινε μεγάλες ελπίδες για οικονομική πρόοδο στο Βορρά.

Οι εχθροπραξίες άρχισαν με κανονιοβολισμούς από το Fort Sumter στις 14 Απριλίου 1861. Ο στρατός των Ενωτικών (βόρειοι) αριθμούσε 1.000.000 άνδρες και των Ομοσπονδιακών 600.000, πολλοί από τους οποίους ήταν μαύροι σκλάβοι.

Ο πόλεμος τελείωσε στις 9 Απριλίου 1865 στο Appomattox της Βιρτζίνια, όταν οι Βόρειοι του στρατηγού Γραντ περικύκλωσαν του Ομοσπονδιακού του στρατηγού Ρόμπερτ Λη και τους αποδεκάτισαν. Τα αποτελέσματα αυτού του εμφυλίου ήταν τραγικά για τους Νοτίους. Είχαν περισσότερους από 260.000 νεκρούς και 1.000.000 τραυματίες, ενώ οι περιοχές του Νότου υπέστησαν τέτοιες

καταστροφές, ώστε χρειάστηκαν 10 χρόνια για να ορθοποδήσουν.

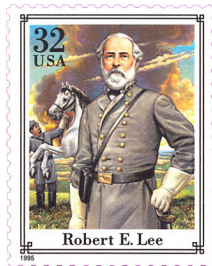
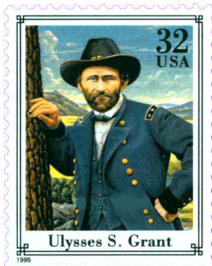
Πριν ξεκινήσουν οι εχθροπραξίες, όταν πια διαφαινόταν πως η εμφύλια σύρραξη είναι αναπόφευκτη, χαρτοπώλες, τυπογράφοι και εκδότες άρχισαν να παράγουν πατριωτικούς φακέλους προς πώληση, άγνωστο με τίνοσ της πρωτοβουλία. Στην αρχή, τα διακοσμητικά σχέδια ήταν κυρίως

σημαίες, με ή χωρίς στίχους. Καθώς όμως η απειλή της απόσχισής των Πολιτειών της Συνομοσπονδίας (Νοτίων) μεγάλωνε ολοένα

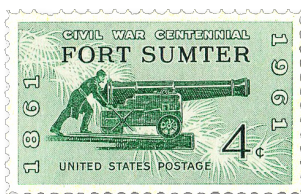
και περισσότερο, η ένταση κλιμακώθηκε και η θεματολογία των φακέλων απέκτησε μεγαλύτερη ποικιλία. Όλες σχεδόν οι μεγάλες πόλεις παρήγαν τέτοιους φακέλους, με τους μεγαλύτερους παραγωγούς Charles Magnus της Νέας Υόρκης και James Magee της Φιλαδέλφειας. Το κοινό μπορούσε να προμηθευτεί τους φακέλους στις ταχυδρομικές θυρίδες, αλλά

και από τυπογραφεία, βιβλιοπωλεία και χαρτοπωλεία.

Οι πατριωτικοί φάκελοι είχαν τόση επιτυχία, ώστε άρχισαν να εκδίδονται και για συλλέκτες. Μερικοί μάλιστα έφεραν διαφημιστικά κείμενα, ωθώντας το κοινό στη συλλογή τους, ενώ σύντομα εμφανίστηκαν και ειδικά

Ο νικητής και ο χαμένος, Στρατηγοί Γραντ και Λη.

1851-1961. Εκατό χρόνια από τον πρώτο κανονιοβολισμό στο Fort Sumter.

Αριστερά, το Fort Sumter, από το οποίο άρχισαν με κανονιοβολισμούς οι εχθροπραξίες στις 14 Απριλίου 1861. Δεξιά, "Η πρώτη σφαίρα (του εμφυλίου) ρίχτηκε στις 21 Ιουλίου του ίδιου έτους". Στο μέσον, ο πόλεμος τελείωσε με τη συντριβή των Νοτίων στο Appomattox της Βιρτζίνια.

άλμπουμ για τη φύλαξή τους.

Ωστόσο, όλοι οι φάκελοι αυτοί εκδόθηκαν πριν την έναρξη του πολέμου, καθώς ήταν οικονομικά ασύμφορη η παραγωγή τους κατά τη διάρκειά του.

Σε μία τελική αποτίμηση, εκτιμάται ότι εκδόθηκαν περίπου 6.000 φάκελοι των Βορείων και μόλις 400 των Νοτίων.

Το πιο συνηθισμένο σύνθημα που συναντάται στους πατριωτικούς φακέλους είναι η φράση "the Union must and shall be preserved" (η Ένωση πρέπει να διατηρηθεί και θα διατηρηθεί).

Επετειακός ΦΠΗΚ της έναρξης των εχθροπραξιών στο Fort Sumter, με προφανή την πρόθεση απομίμησης των Πατριωτικών Φακέλων.

Κανείς δεν προσδοκά να ιδεί κάποιον τέτοιο φάκελο σε ελληνική θεματική συλλογή. Αν όμως κάποτε συμβεί, ας έχουμε υπόψη μας ότι θα είναι καλοδεχούμενος, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για ιδιωτικές εικονογραφήσεις που, τυπικά, δεν γίνονται αποδεκτές. Η ιστορικότητά

τους, η δυσκολία εξεύρεσής τους, όσο και η έρευνα και φιλοτελική γνώση που αποδεικνύουν, καθιστά αυτό το υλικό ιδιαίτερα ενδιαφέρον.

Παντελής Λεούσης

"Φιλοτελικός γαΐδαρος"!

Πρόσφατα, επ' ευκαιρία των εορτασμών για τα 400 χρόνια του Εθνικού Πανεπιστημίου της Κόρδοβας, διεξήχθη στην ιστορική Ισπανική πόλη φιλοτελική θεματική έκθεση. Ασφαλώς και δεν θα ήταν είδηση για τον Θεματικό Φιλοτελιστή, καθώς παρόμοιες εκθέσεις γίνονται εκατοντάδες κάθε χρόνο στην Ευρώπη. Αυτό που μας προξένησε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην ΚΟΡΔΟΒΑ 2013 ήταν η παρουσία του "Φιλοτελικού γαΐδαρου"!

Ορμώμενοι από τη μεγάλη σημασία που ανέκαθεν είχε το συμπαθές τετράποδο για την αγροτική οικονομία της περιοχής, αλλά και την έντονη παρουσία του στα παραδοσιακά δρώμενα του τόπου (ειδικά φεστιβάλ ιπποειδών, ράλι με γαϊδούρια, τραγούδια και λαϊκές ιστορίες με ήρωες γαϊδούρια, γαϊδούρια που κάνουν ...προφητείες ή προβλέπουν τον καιρό κλπ.), κάποιιοι είχαν την έμπνευση να εισαγάγουν στην έκθεση ένα ομοίωμα γαΐδαρου, επάνω στο οποίο οργανωτές και επισκέπτες θα κολλούσαν γραμματόσημα, δημιουργώντας έτσι τον "Φιλοτελικό γαΐδαρο" (σημειώστε "Φιλοτελικό" και όχι "Φιλοτελιστή" γαΐδαρο!).

Η ιδέα φαίνεται ότι είχε επιτυχία, ανέβηκε στο διαδίκτυο με πλούσια εικονογράφηση και προκάλεσε ευρύτατα κολακευτικά σχόλια. Ίσως στο μέλλον αξιοποιηθεί και σε κάποια δικιά μας έκθεση!

Η ΕΛΙΑ (OLEA EUROPAEA)

Συλλογή του Enzo de Luca, Ιταλού που ζει στις ΗΠΑ.

Χρυσά μετάλλια σε εθνικές εκθέσεις των ΗΠΑ. Μεγάλο Επίχρυσο στη διεθνή ESPANA 2004.

Από τους βιβλικούς χρόνους, η ελιά ήταν τροφή και φως, πανάκεια και ευημερία, δύναμη και τιμή. Η μυθολογία και η ιστορία αφηγούνται την προέλευση και εξέλιξη του δέντρου, τις πολλές χρήσεις του και τους συμβολισμούς που μας συνδέουν, καθώς και την στενή σχέση του με τον άνθρωπο.

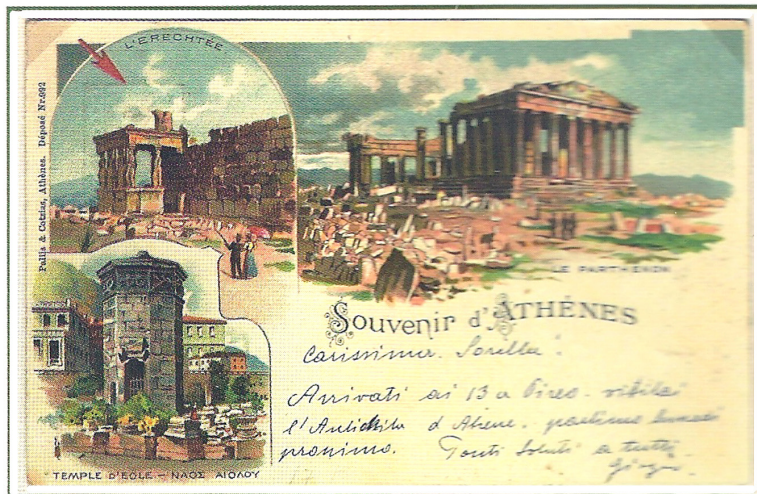
Δοκίμιο καλλιτέχνη σε απόχρωση σέπια (γνωστά 4-5 αντίτυπα). Απεικονίζεται χωρική σε ελαιώνα που μεταφέρει καλάθι με ελιές.

ΠΛΑΝΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

1. **Η απαρχή**
  - 1.1 Μυθολογία
  - 1.2 Ιστορία
  - 1.3 Διάδοση
2. **Ελιά και πολιτισμός**
  - 2.1 Ολυμπιακή παράδοση
  - 2.2 Γεγονότα και σκέψεις
3. **"Olea Europaea"**
  - 3.1 Χαρακτηριστικά
  - 3.2 Καλλιέργεια
  - 3.3 Χρήση των ελαιών και των παραγώγων της
4. **Γαστρονομία**
  - 4.1 Η μεσογειακή γεύση
  - 4.2 Η ελιά στην ιατρική
5. **Η ελιά στο Νέο Κόσμο**
  - 5.1 Πρώτες απόπειρες καλλιέργειας
  - 5.2 Η ελιά στο Μεξικό και στη Νότιο Αμερική
  - 5.3 Η ελιά στην Καλιφόρνια
  - 5.4 Προσπάθειες στην ανατολική ακτή των ΗΠΑ
6. **Συμβολισμός**
  - 6.1 Το περιεστέρι
  - 6.2 Θρησκείες και παραδόσεις
  - 6.3 Πόλεμος και ειρήνη
  - 6.4 Αναγέννηση και ανασυγκρότηση
  - 6.5 Εμβλήματα, σύμβολα και άλλα
7. **Η ελιά στην τέχνη**
  - 7.1 Στην αρχαιότητα
  - 7.2 Στη σύγχρονη εποχή
8. **Επίλογος. Ένα μήνυμα ελπίδας**

1. 1 ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

... Εκεί που η Αθηνά κτύπησε με το δόρυ της το έδαφος, στο Ερέχθειο της Ακρόπολης, φύτρωσε μία ελιά...

Ελλάδα, 1900. Επιστολικό Δελτάριο με έντυπο γραμματόσημο κατά παραγγελία

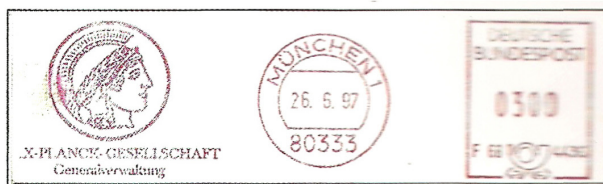

Ντεκαλέ

..... ενώ ο Ποσειδώνας χτύπησε ένα βράχο με την τρίαινα και ξεπετάχτηκε ένα άλογο...

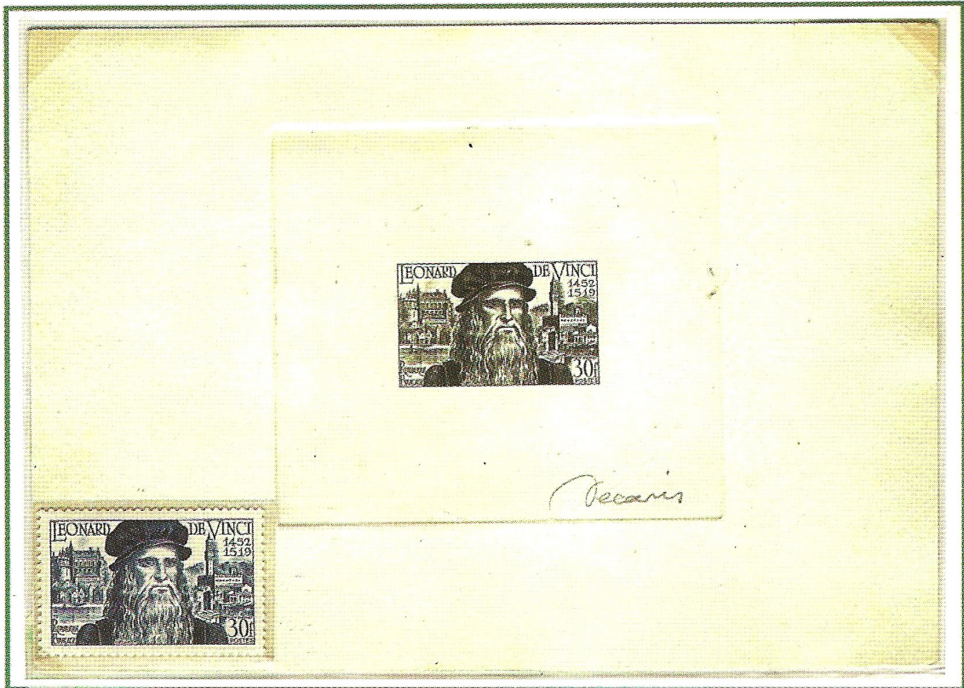
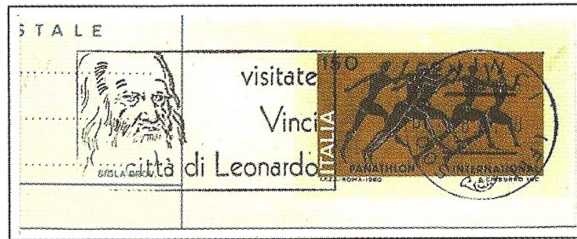
..... Ο Δίας έκρινε ως νικήτρια την Αθηνά, καθώς το δώρο της, σύμβολο ειρήνης και ευημερίας, θα ήταν περισσότερο χρήσιμο για τους πολίτες της νεας πόλης, η οποία πήρε το ονομα "Αθήνα".

2. 2 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Το 1489, ο **Λεονάρντο ντα Βίντσι** επινόησε μία πιεστική μηχανή που οδηγείτο με γρανάζια, η οποία "σύνθλιβε τις ελιές, αφήνοντάς τες σχεδόν στεγνές....."

Δοκίμιο με την υπογραφή του καλλιτέχνη (Albert Decaris), και τελικό γραμματόσημο

Ο **Λόρδος Βύρων** που πέθανε στο Μεσολόγγι για την Ελληνική Επανάσταση, ήταν εντυπωσιασμένος με τους ελαιώνες που αντίκρυσε. Ο **Τόμας Τζέφερσον** είπε για την ελιά: "...σίγουρα είναι το πλουσιότερο δώρο του Θεού", και ο **Φρεντερίκο Γκαρσία Λόρκα** έγραψε για τα ελαιόδεντρα: "...άγγελοι με μακριές πλεξούδες και καρδιές από λάδι."

Μεταποτισμένη οδόντωση

3. 1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τα ελαιόδεντρα είναι σχεδόν άφθαρτα, αλλά τις πολύ ζεστές ημέρες μαστίζονται από ζυώφια, με κυριότερο τον δάκο (*Dakus oleae* ή *Bactrocera oleae* Gmelin), ο οποίος αφήνει τα αβγά του μέσα στον καρπό.

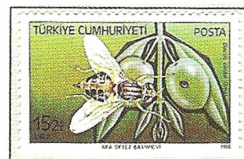

26 Νοεμβρίου 1944- Στρατιωτικό μονόφυλλο (Airgraph), από τις Κεντρικές Δυνάμεις της Μεσογείου (C.M.F.) προς Αγγλία.

.... στο έντομο *Prays Ollealus* που τρέφεται με τα νεαρά βλαστάρια της ελιάς. Ευτυχώς έχουν βρεθεί αρκετά φάρμακα που προστατεύουν αποτελεσματικά την ελιά.

Μηχανόσημο χημικής εταιρείας με διαφήμιση εντομοκτόνου

Ο Ρωμαίος λόγιος Πλίνιος ο Πρεσβύτερος αναφέρεται στον δάκο στο βιβλίο του *Historia Naturalis* (Φυσική Ιστορία), καθώς και ....

Κάρτα Μάξιμου σχετική με το βλαβερό έντομο *Prays Ollealus* και απεικόνιση παθόντος βλαστού

3. 2 ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

3. 2.1 Συγκομιδή και παραγωγή λαδιού

Στην αρχαία Αττική, όπου η Παλλάς Αθηνά δημιούργησε την πρώτη ελιά στην Ακρόπολη των Αθηνών, η συγκομιδή γινόταν ραβδίζοντας το καρπό με μακριά ραβδί, όπως φαίνεται στο αγγείο του 600 π.Χ.

Παρόμοιο παραδοσιακό σύστημα εφαρμόζεται σήμερα σε πολλές περιοχές της Ιταλίας και άλλων μεσογειακών ελαιοπαραγωγών χωρών.

Ελλάδα, 1941. Μονόφυλλο ονομαστικής αξίας 2 δραχμών

Η γραμμή της ελιάς ξεκίνησε από την Ακρόπολη.

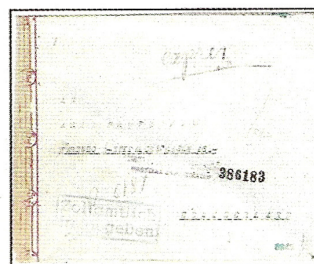

3.3 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

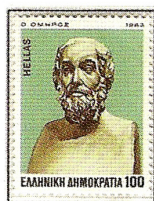
Στο ελληνικό νησί της **Κέρκυρας** με τα πολλά **ελαιόδεντρα**, κύρια προϊόντα της ελιάς είναι το λάδι και το ξύλο.

Το ξύλο της ελιάς είναι σκληρό και ανθεκτικό. Από αμνημόνευτα χρόνια χρησιμοποιείται με ποικίλους τρόπους.

Αθήνα, Ελλάδα 1944. Συστημένη επιστολή προς το Αμβούργο της Γερμανίας, με λογοκρισία του γραφείου της Βιέννης (Ag) όπου λογοκρίνονταν όλες οι επιστολές που προέρχονταν από την Ουγγαρία και τις βαλκανικές χώρες. Συνολικό τέλος 30.000 Δρχ. (15 X 2000).

Σύμφωνα με την **Οδύσσεια** του **Ομήρου**, ο **Οδυσσεάς**, επιστρέφοντας στο σπίτι, κατέρρευσε επάνω στο ξύλινο, από ελιά, κρεβάτι της **Πηνελόπτης**.

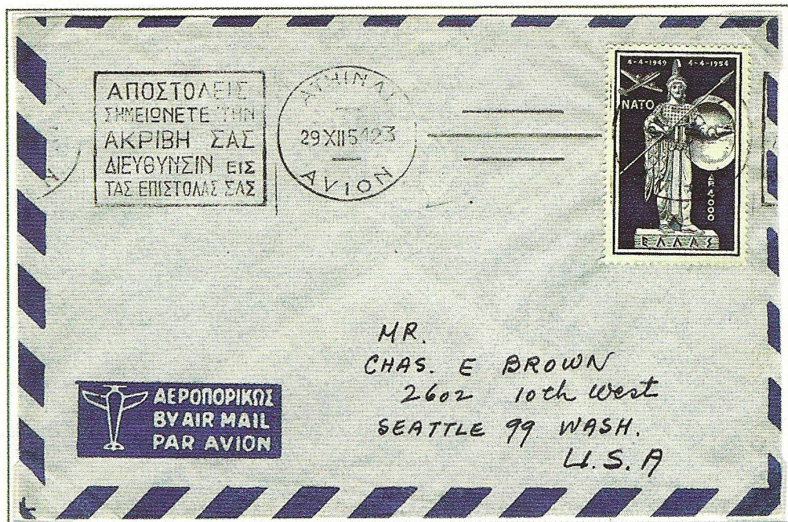
Σύμφωνα με αλλο μύθο, το **ρόπαλο του Ηρακλή** ήταν φτιαγμένο από χοντρό κλαδί ελιάς.

8. ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Ένα μήνυμα ελπίδας.

Μετά από πολλές χιλιετίες, το δώρο της **Αθηνάς** προς την ανθρωπότητα εξακολουθεί να τρέφει τα σώματα και τις ψυχές μας...

Η ελιά, με το ροζιάρικο κορμό της, μοιάζει να εκφράζει τις ανθρώπινες ατέλειες, αλλά ταυτόχρονα προσφέρει απλόχερα τα φρούτα της, όσο και το αιώνιο κλαδί της ειρήνης.

Αχ! Αυτό το πλάνο...

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ – Η.Π.Α.: ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ. Από τον ανταγωνισμό στη συνεργασία

1. Από μία ιδέα στους διαστημικούς πυραύλους

- 1.1 Πρωτοπόροι της αστροναυτίας
- 1.2 Ανάπτυξη της πυραυλικής τεχνολογίας
- 1.3 Πυραυλικός εξοπλισμός

2. Η Σοβιετική Ένωση κυριαρχεί στο διάστημα

- 2.1 Πρώτοι τεχνητοί δορυφόροι
- 2.2 Πρώτες σεληνιακές και διαπλανητικές δοκιμές
- 2.3 Πρώτες επανδρωμένες πτήσεις

3. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής παίρνουν την πρωτοβουλία

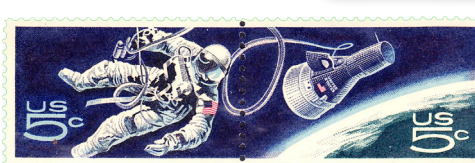
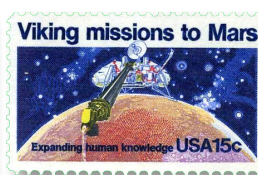
- 3.1 Καθοδόν προς τη σελήνη
- 3.2 Κατάληξη του αγώνα δρόμου προς τη σελήνη
- 3.3 Εξερεύνηση της σελήνης

4. Δύο χώρες, δύο προσεγγίσεις στην εξερεύνηση του διαστήματος

- 4.1 Επανδρωμένοι διαστημικοί σταθμοί
- 4.2 Διαστημικοί μέθοδοι μεταφοράς

5. Από το συναγωνισμό στη συνεργασία

- 5.1 Συμμαχικές συνεργασίες
- 5.2 Συνεργασίες ανταγωνιστών
- 5.3 Ρωσία - ΗΠΑ: συνεργασία δύο συνεργατών

Το αράπικο φιστίκι ή αραχίδα (*Arachis hypogaea*) είναι ένα είδος που ανήκει στην οικογένεια των ψυχανθών, συγγενικό της φασολιάς. Η καλλιέργεια του φυτού είναι μονοετής.

Είναι βέβαιο ότι κατάγεται από την Κεντρική και Νότια Αμερική. Οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν στο Περού δείγματα φιστικιών ηλικίας περίπου 7.600 χρόνων. Αράπικα φιστίκια άρχισαν να καλλιεργούνται στις κοιλάδες της Παραγουάης, ενώ η καλλιέργεια τους εξαπλώθηκε γρήγορα στις γειτονικές χώρες. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένη ήταν και στο Μεξικό, όπου οι Ισπανοί κατακτητές βρήκαν τα φιστίκια να πωλούνται στη μεξικάνικη πόλη Τενοτσιπιλάν με το όνομα "τλακαχουάτλ".

Αυτοί που τα έκαναν γνωστά στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο ήταν οι Ισπανοί και οι Πορτογάλοι και, στη συνέχεια, οι Ευρωπαίοι έμποροι.

Στην Κίνα εισήχθη από Πορτογάλους εμπόρους τον 17ο αιώνα και μια άλλη ποικιλία από Αμερικανούς ιεραποστόλους το 19ο αιώνα. Από το 2006, όταν έπαψε ο δημοσιονομικός έλεγχος από την κυβέρνηση στους αγρότες και επετράπησαν οι ιδιωτικές καλλιέργειες, η χώρα εξελίχθηκε στην μεγαλύτερη παραγωγό φιστικιών παγκοσμίως. Υπάρχουν πολλά κινέζικα πιάτα με βάση τα φιστίκια, τα οποία καταναλώνονται εκεί συχνά και βρασμένα.

Για μεγάλο μέρος της αποικιακής περιόδου της Βόρειας Αμερικής και μέχρι τη δεκαετία του

1930, το φιστίκι καλλιεργήθηκε και χρησιμοποιήθηκε ως ζωτοτροφή.

Στα τέλη 19ου και αρχές του 20ου αιώνα, το Υπουργείο Γεωργίας των ΗΠΑ ξεκίνησε ένα πρόγραμμα ενθάρρυνσης της γεωργικής παραγωγής αραχιδων και της προώθησής τους για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Ο Τζορτζ Ουάσιγκτον Κάρβερ (1864 – 1943) ήταν αυτός που εισήγαγε την καλλιέργειά τους και ανέπτυξε το πρόγραμμα εξαπλώσής τους, όσο και για τις εκατοντάδες συνταγές που ανέπτυξε για την κατανάλωσής τους.

Οι σπόροι των φιστικιών περιέχουν σε πολύ υψηλό ποσοστό (40-50%) λιπαρές ουσίες, από τις οποίες παράγεται το υψηλής θρεπτικής αξίας φιστικέλαιο, αλλά και το φιστικοβούτυρο (ένα είδος βουτύρου). Επίσης καβουρδισμένοι οι σπόροι καταναλώνονται ως ξηροί καρποί, ενώ με κατάλληλη επεξεργασία δίνουν ένα υποκατάστατο του κακάου που χρησιμοποιείται στη ζαχαροπλαστική. Επιπλέον, τα υποπροϊόντα της κατεργασίας των σπόρων θεωρούνται εξαιρετική ζωτοτροφή, όπως και τα φύλλα του φυτού. Πάντως, η μεγαλύτερη κατανάλωση της αραχίδας στο διεθνές εμπόριο αφορά στους καρπούς σε λοβούς ή τους αποφλοιωμένους για κατανάλωση χωρίς εξαγωγή του ελαίου, σε μορφή ξηρών καρπών.

Όσο και αν μας ακούγεται περίεργο, η χώρα μας είναι η πρώτη χώρα στην Ευρώπη σε παραγωγή φιστικιών, με 2000

Οι καρποί των αραχιδων αναπτύσσονται μέσα στο έδαφος

Ο Τζορτζ Ουάσιγκτον Κάρβερ εισήγαγε την καλλιέργεια των αραχιδων στις ΗΠΑ

τόνους ετησίως που παράγονται σε 45.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης. Εντούτοις, τα αράπικα φιστίκια που καταναλώνουμε σπανίως είναι ελληνικά! Στο εμπόριο κυκλοφορούν συνήθως εισαγόμενα, από την Κίνα, την Αίγυπτο και την Αργεντινή. Η παραγωγή μας θα μπορούσε να είναι ακόμη μεγαλύτερη, καθώς οι συνθήκες της χώρας μας είναι ιδανικές για την αραχίδα. Ωστόσο, στην Ελλάδα, όπως και σε όλες τις παραμεσόγειες χώρες όπου ευδοκιμεί η ελιά, η αραχίδα χάνει τη σημασία της ως πηγή βρώσιμου ελαίου, επειδή η υπεροχή του ελαιολάδου είναι μεγάλη.

Αντίθετα, σε πολλές χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, η Δ. Αφρική, η Ιαπωνία, η Κορέα και οι ΗΠΑ, είναι ένα από τα κυριότερα ελαιούχα φυτά μεγάλης καλλιέργειας.

Το αράπικο φιστίκι θεωρείται ως ο κατεξοχήν ξηρός καρπός κατά της χοληστερίνης, χάρη στη μεγάλη ποσότητα φυτικών στερολών που περιέχει, η οποία είναι διπλάσια από τους άλλους ξηρούς καρ-

πούς και τα υπόλοιπα θεωρούμενα τρόφιμα ως καλές πηγές.

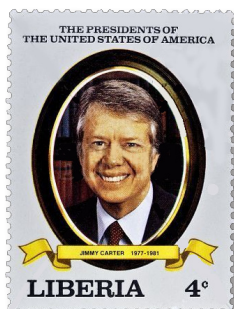

Ωστόσο, υπάρχει και η πασίγνωστη σειρά κόμικς του Charles M. Schulz που ακούει στο όνομα Peanuts (φιστίκια), ή Snoopy and the Peanuts (ο Σνουπί και τα φιστίκια). Είναι αυτή που με κεντρικό ήρωα τον Σνουπί και την παρέα του έχει κατακτήσει τις καρδιές εκατομμυρίων

παιδιών.

Είναι ευρύτατα γνωστό ότι η οικογένεια του τέως προέδρου των ΗΠΑ Τζιμι Κάρτερ είχε ως κύρια επαγγελματική απασχόληση την καλλιέργεια αραχιδιών. Ο Κάρτερ ήταν ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς φιστικιών της χώρας του. Οι συμπολίτες του, της πόλης Πλέιν της Τζόρτζια όπου γεννήθηκε, με εμφανή φιλοπαίγμονα διάθεση και μεγάλη δόση χιούμορ, έστησαν σε κεντρικό σημείο το εικονιζόμενο "φιστίκι" με το χαρακτηριστικό γέλιο του προέδρου τους. Επιτυχημένο, μα την αλήθεια!

Π. Λ.

Ρωτάει τον Κομφούκιο ένας μαθητής του:

- Δάσκαλε πως θα επιτύχω στο έργο μου;
- Παίρνοντας ορθές αποφάσεις.
- Και πως θα μάθω να παίρνω σωστές αποφάσεις;
- Με την πείρα.
- Και πως θα αποκτήσω την πείρα;
- Παίρνοντας λαθεμένες αποφάσεις!

Εθνική έκθεση "Ελλάδα-Κύπρος 2013"

Στην Έκθεση Ελλάδα-Κύπρος 2013 που ανοίγει τις πύλες της την 21η Οκτωβρίου, συμμετέχουν τελικά 68 εκθέματα όλων των Τάξεων, που θα αναπτυχθούν σε 250 εκθεσιακά πλαίσια και έχουν καταναμηθεί σε δύο περιόδους: 21-30 Οκτωβρίου και 31 Οκτωβρίου - 8 Νοεμβρίου.

Στην έκθεση συμμετέχει και η Κύπρος με 12 εκθέματα σε 57 πλαίσια.

Η Ελλανόδικος Επιτροπή αποτελείται από τους Α. Βιρβίλη (Πρόεδρο), Α. Γαληνό, Γ. Θωμαρέη, Μ. Τσιρώνη και τους Κυπρίους Ν. Ράγκο, Α. Παπαδόπουλο και Α. Χρίστου.

Την Τρίτη 29 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί η παρουσίαση του OPUS XIII (βλέπε Θ.Φ. Αρ. , σελ.), με ομιλητές τον Βέλγο Guy Coutant, την Δρ. Άννα Λυδάκη, πανεπιστημιακή δασκάλα, και Α. Βιρβίλη, Πρόεδρο της Επιτροπής Φιλοτελικής Φιλολογίας της FIR, Συντονιστή του τόμου OPUS XIII.

Για την Τετάρτη 23 Οκτωβρίου, ώρα 19.00, έχει προγραμματιστεί ειδική εκδήλωση με τον τίτλο "Η διαδρομή του ελληνικού γραμματοσήμου", με ομιλητές τους Άγγελο Στούμπη, Διευθυντή Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, Μυρσίνη Βαρδοπούλου, ζωγράφου-χαράκτρια της Διεύθυνσης, και Ευθύμιο Ματσούκη, Διευθύνοντα Σύμβουλο της εται-

ρείας που εκτυπώνει τα ελληνικά γραμματόσημα.

Ενίσχυση φιλοτελικών σωματείων

Η ενίσχυση των φιλοτελικών σωματείων για το 2011 εγκρίθηκε τελικά στις 17.05.2013. Το συνολικό ποσό που διανεμήθηκε ανήλθε σε 23.200 ευρώ, ήταν μικρότερο από εκείνο του 2010 κατά 15% και περιορίστηκε αποκλειστικά σε γραμματόσημα.

Τα σωματεία που επιδοτήθηκαν ήταν τα ακόλουθα:

Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία, 2.500 ευρώ σε γραμματόσημα.

Έντεκα σωματεία με έντονη φιλοτελική δραστηριότητα, από 1.200 ευρώ: Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ, Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών, Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας, Ένωση Συλλεκτών Καρών Μάξιμουμ, Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου, Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης, Πολιτιστικός και Φιλοτελικός Όμιλος Μοσχάτου, Φιλοτελική Πολιτιστική Εταιρεία Χανίων Κρήτης "Ο Φάρος", Φιλοτελική Εταιρεία Πατρών και Φιλοτελική Ένωση Δωδεκανήσου.

Τρία σωματεία με ικανοποιητική φιλοτελική δραστηριότητα, από 1.000 ευρώ: Φιλο-

Εθνική Φιλοτελική Έκθεση
Οργάνωση: Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία

"Ελλάδα-Κύπρος 2013"

Σπίτι της Κύπρου, Ξενοφώντος 2Α, Αθήνα
21 Οκτωβρίου - 8 Νοεμβρίου 2013

www.hps.gr/expo2013

τελική Εταιρεία Πειραιά, Φιλοτελική Ένωση Καρδίτσας και Φιλοτελική Εταιρεία Δράμας.

Δέκα σωματεία με μικρότερη φιλοτελική δραστηριότητα, από 450 ευρώ: Φιλοτελική Ένωση Λαρίσης, Φιλοτελική Εταιρεία Βόλου, Φιλοτελική Εταιρεία Ξάνθης, Φιλοτελική Ένωση Καλαμάτας, Φιλοτελική Ένωση Ιεράπετρας, Φιλοτελικός Σύλλογος Καβάλας, Φιλοτελική Εταιρεία Αγρινίου, Φιλοτελική Ένωση Ημαθίας "Ο Φίλιππος", Φιλοτελική Εταιρεία Σερρών και Φιλοτελική Εταιρεία Ηρακλείου Κρήτης.

Βράβευση ελληνικών γραμματοσήμων

Είναι η δεύτερη φορά σε τρία χρόνια που η χώρα μας βραβεύεται στο διεθνή ετήσιο καλλιτεχνικό διαγωνισμό για το ωραιότερο γραμματόσημο, που διεξάγεται στην ιταλική πόλη Asiago. Αυτή τη φορά βραβεύτηκε η έκδοση EUROPA 2012, την οποία φιλοτέχνησε η Βάγια Παπαζήκου, ενώ την μεταφορά στα γραμματόσημα έκανε η Μυρσίνη Βαρδοπούλου.

Στην τελετή της βράβευσης που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουλίου 2013, εκτός από τις δύο άξιες καλλιτέχνιδες, παρευρέθηκαν η Ελένη Κοντού, Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων των ΕΛΤΑ, και εκπρόσωπος του Ελληνικού Προξενείου.

Ο φιλοτελισμός μας έχει ανάγκη από τέτοιες τιμές. Θερμά συγχαρητήρια!

Συνάντηση σωματείων του κέντρου

Στις 8 Ιουλίου 2013, μετά από πρόσκληση του προέδρου της ΕΦΟ Π. Λεούση, πραγματοποιήθηκε έκτακτη συνάντηση των φιλοτελικών σωματείων του κέντρου. Σκοπός της ήταν η ανταλλαγή απόψεων και η αναζήτηση τρόπων αντίδρασης του οργανωμένου φιλοτελισμού για την αποτροπή της έκδοσης της σειράς "Διακεκριμένες ελληνικές προσωπικότητες". Η ως άνω σειρά, ως γνωστόν, απεικονίζει ζώντα άτομα, πέρα από κάθε λογική

και δεοντολογία.

Η συνάντηση φιλοξενήθηκε στο Εντευκτήριο της Φιλοτελικής Εταιρείας Αθηνών και εκπροσωπήθηκαν τα παρακάτω έξι φιλοτελικά σωματεία:

Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών, Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιώς, Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας, Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ και "Φιλοτελιστές των Αθηνών".

Με ομόφωνη απόφαση, αποφασίστηκε η αποστολή επιστολής στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε Υπουργεία, στον ΕΛΤΑ και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Βραβεύσεις μελών μας

Στην παγκόσμια έκθεση Thailand 2013 που διεξήχθη στην Μπανγκόκ από 2 έως 8 Αυγούστου και στην οποία δεν έλαβε μέρος η Ελλάδα λόγω του υπερβολικού κόστους ενοικίαση των πλαισίων, τα διακεκριμένα μέλη μας Νίκος Ράγκος και Άκης Χρήστου τιμήθηκαν με Μεγάλο Επίχρυσο ο πρώτος, για τη συλλογή του *Η Ευρώπη μας, 1901-1940*, και Επίχρυσο ο δεύτερος για τη συλλογή του *Αργυρό Ιωβηλαίο Γεωργίου Ε' – Ειρηνικός*.

Συγχαίρομε θερμά.

Planète timbre 2014

Η γνωστή, επαναλαμβανόμενη ανά διετία διεθνής φιλοτελική έκθεση Planète timbre, θα διεξαχθεί και πάλι στο Παρίσι το 2014, από 14 έως 22 Ιουνίου.

Αντιπρόσωπος για την Ελλάδα ορίστηκε ο Π. Λεούσης (210 2825134, p_jeoussis@hotmail.com)

Ζαν Μουλέν

Ο ήρωας, σύμβολο της γαλλικής εθνικής αντίστασης

Όλες οι χώρες έχουν τους ήρωές τους, τους ανθρώπους που έγιναν σύμβολα στους αγώνες για την ελευθερία, την αποτίναξη του ξένου ζυγού, στους αγώνες της Εθνικής Αντίστασης. Ο Ζαν Μουλέν ήταν ένα εξαιρετικό τέτοιο παράδειγμα. Γι' αυτό και, δίκαια, θεωρείται ως το σύμβολο της Γαλλικής Εθνικής Αντίστασης.

Στρατεύτηκε το 1918, έλαβε μέρος σε επιχειρήσεις τους τελευταίους μήνες του πολέμου και το 1921 πήρε το δίπλωμα του δικηγόρου. Το 1922 έγινε Α' Γραμματέας της Νομαρχίας της Σαβοΐας, αντινομάρχης της Albertville (1925 -1930), αντινομάρχης της Châteaulain το 1930, ενώ, το 1932 διορίστηκε Deputy Head του Υπ. Εξωτερικών.

Στο μεταξύ, ο Μουλέν δημοσίευε σκίτσα και κόμικς στο γνωστό περιοδικό *Le Rire* (το γέλιο) με το ψευδώνυμο Romanin.

Από το 1933 μέχρι και το 1937 ανέλαβε πολλές ακόμα σπουδαίες κυβερνητικές θέσεις, μεταξύ των οποίων και στο Υπουργείο Αεροπορίας, μέσω του οποίου έστειλε αεροπλάνα και πιλότους στους Ισπανούς δημοκρατικούς που μάχονται τους φασίστες του Φράνκο στον ισπανικό εμφύλιο.

Τέλος, το 1937 έγινε Νομάρχης, ο νεότερος Νομάρχης της Γαλλίας.

Το 1940 συνελήφθη από τους Γερμανούς διότι αρνιόταν να συλλάβει αφρικανούς στρατιώτες της γαλλικής τελωνοφυλακής. Μετά τη σύλληψή του προσπάθησε να αυτοκτονήσει με ένα κομμάτι γυαλί. Την ουλή στο λαιμό που του απέμεινε ως ενθύμιο, την έκρυβε κάτω από το κασκόλ που μόνιμα φορούσε.

Ενταγμένος πολιτικά στην αριστερά, και μετά την διαθεσιμότητα που το Νοέμβριο του 1940 τον έθεσε η κυβέρνηση του Βισύ, μπήκε στη γαλλική αντίσταση.

Το Σεπτέμβριο του 1941 πήγε στο Λονδίνο με ψευδώνυμο και συναντήθηκε με τον Σαρλ ντε Γκολ, ο οποίος τον επιφόρτισε με την ενοποίηση των αντιστασιακών κινημάτων της Γαλλίας. Επιστρέφοντας, έπεσε με αλεξίπτωτο στις Άλπεις, τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς του 1942.

Το Φεβρουάριο του 1943 μετέβη και πάλι στο Λονδίνο, συντροφεύοντας τον στρατηγό Delestraint, αρχηγό του Γαλλικού Μυστικού Στρατού. Επέστρεψε στις 21 Μαρτίου 1943 με την εντολή να ιδρύσει το Εθνικό Συμβούλιο Αντίστασης (CNR). Η πρώτη συνεδρίασή του διεξήχθη στο Παρίσι, στις 27 Μαΐου 1943.

Στις 21 Ιουνίου 1943 συνελήφθη στην κατοικία ενός γιατρού, στο Caluire-et-Cuire, κατά τη διάρκεια συνάντησης των κυριότερων επικεφαλής της γαλλικής αντίστασης. Φυλακίστηκε σε ένα ξενοδοχείο της Λυών, όπου τον ανέκρινε και τον βασάνισε ο ίδιος ο διαβόητος Κλάους Μπάρμπι της Γκεστάπο.

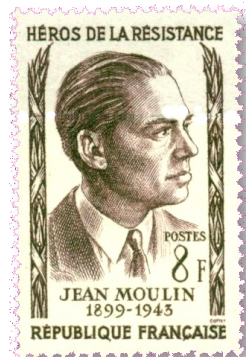
Πέθανε κοντά στο Μετς, επάνω στο τρένο Παρίσι-Βερολίνο, ενώ οδηγείτο σε κάποιο στρατόπεδο συγκεντρώσεως.

Το γεγονός ότι ήταν ο πιο υψηλόβαθμος αντιπρόσωπος του γαλλικού κράτους από όσους αντιτέθηκαν στην κυβέρνηση του Βισύ και ότι καθοδηγούσε την αντίσταση από το εσωτερικό της χώρας, του έδωσε μία ουσιαστική αύρα, δια-

φορετική εκείνης της εξόριστης κυβέρνησης του Λονδίνου. Ήταν αυτός που αντιπροσώπευε τον ριζοσπαστικό σοσιαλισμό, αντίθετα με τον συντηρητικό εθνικισμό του στρατηγού Ντε Γκολ.

Με απόφαση του Ντε Γκολ, τα λείψανά του μεταφέρθηκαν στο Παρίσι το 1964 και ενταφιάστηκαν στο Πάνθεον. Τον επικήδειο λόγο εκφώνησε ο Αντρέ Μαλρώ.

Π. Λ.

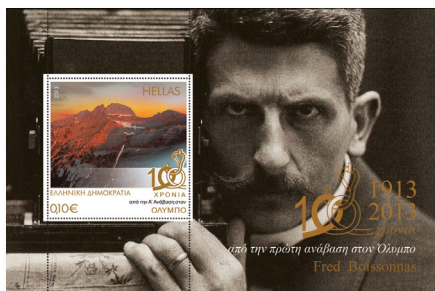

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 19 Ιουλίου κυκλοφόρησε η 6η σειρά γραμματοσήμων του 2013 με τίτλο "100 Χρόνια από την Α' Ανάβαση στον Όλυμπο", αποτελούμενη από 4 γραμματόσημο αξίας € 4.43, σε 100.000 πλήρεις σειρές, σε φύλλα των 20. Η κλάση των € 0.78 (Α' τέλος εξωτερικού) κυκλοφόρησε χωρίς ένδειξη τέλους. Η σειρά κυκλοφόρησε επίσης σε 7.000 φεγιέ με τιμή πώλησης € 4.43, 6000 (Χ2) ΦΓΗΚ προς € 6.30 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 7.20, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 14.50 και 1000 σειρές (1000 Χ 4) Κάρτες Μάξιμουμ προς € 6,40 το σετ.

• Στις 9 Σεπτεμβρίου κυκλοφόρησε η 3η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους του 2013 με τίτλο "Μικρογραφίες - Διακοσμητικά Χειρογράφων Γ'", αποτελούμενη από 5 γραμματόσημο αξίας € 5.30, σε 35.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 7.60 το σετ, 1800 λευκώματα σειράς προς € 32.00 έκαστο και 2.500 σειρές Κάρτες Μάξιμουμ προς € 8.00 το σετ.

• Στις 16 Σεπτεμβρίου κυκλοφόρησε έκτακτη αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων, η 7η του 2013, με τίτλο "Διακεκριμένες Ελληνικές Προσωπικότητες", αποτελούμενη από 6 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.87, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 5000 (Χ 6) ΦΠΗΚ προς € 7.10 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 7.70 και 1000 ειδικά λευκώματα πολυτελείας προς € 35.00.

Σημείωση: Για την έκδοση αυτής της σειράς, ο φιλοτελικός κόσμος εξέφρασε έντονες αντιρρήσεις.

ΚΥΠΡΟΥ

(Την περίοδο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου δεν υπήρξε έκδοση)

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων στο Φεστιβάλ Επιδαύρου χρησιμοποιήθηκε ειδικό χρονολογικό σήμαντρο

- Το μήνα Ιούλιο στις 05, 06, 12, 13, 19, 20, 26 και 27/07/2013.

- Το μήνα Αύγουστο στις 02, 03, 09, 10, 16, 23, 24 και 31/08/2013

- Με την ευκαιρία των 100 Χρόνων από την κατάκτηση του Ολύμπου και τις εορταστικές εκδηλώσεις στο Λιτόχωρο Πιερίας, χρησιμοποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.
- Με την ευκαιρία του 23ου Παγκόσμιου Συνεδρίου Φιλοσοφίας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα από 4 έως 10 Αυγούστου 2013, χρησιμοποιήθηκε στις 6 Αυγούστου ειδική αναμνηστική σφραγίδα.
- Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 70 χρόνων από το Ολοκαύτωμα των χωριών του Ασπροποτάμου, χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα στις 6 Σεπτεμβρίου 2013.
- Με την ευκαιρία της 78ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (7/09 – 15/09/2013), χρησιμοποιήθηκε ειδικό αναμνηστικό σήμαντρο καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης
- Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων από την ίδρυση του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα στις 27 Σεπτεμβρίου 2013.

ΚΥΠΡΟΥ

- C7/2013. Χρησιμοποιήθηκε στις 29 Αυγούστου με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού (29/08-8/09/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).
- C9/2013. Χρησιμοποιήθηκε στις 29 Αυγούστου με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού (29/08-8/09/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).
- C9/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 4 έως 9 Οκτωβρίου με την ευκαιρία της 38ης Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου που διεξήχθη τις ως άνω ημέρες. (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΚΥΠΡΟΥ

- S8/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 29/08-6/09/2013 με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού (29/08-8/09/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).
- C11/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 24 έως 27 Σεπτεμβρίου με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για το 29ο Φεστιβάλ Αγίας Νάπας (27-29/09/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).
- S10/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 4 έως 9 Οκτωβρίου με την ευκαιρία της 38ης Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου που διεξήχθη τις ως άνω ημέρες. (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

ΝΕΑ ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΑ ΕΝΣΗΜΑ

Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου Ταχυδρομικής Εκμετάλλευσης της Παγκοσμίου Ταχυδρομικής Ενώσεως, από την 1η Ιουλίου 2013 τέθηκαν σε κυκλοφορία νέα Διεθνή Απαντητικά Ένσημα (Coupons response, International reply coupons).

Ως γνωστόν, τα ένσημα αυτά περιλαμβάνονται στο υλικό που μπορεί να αξιοποιείται θεματικά,

Προς την
Α.Ε. τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας,
Κύριο Κάρολο Παπούλια.

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΙΣΤΟΛΗ

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2013
Αριθ. Πρωτ. 1668

Εξοχότατε,

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία αποφάσισαν πρόσφατα την κυκλοφορία στις 16 Σεπτεμβρίου 2013 μιας έκτακτης, εκτός προγράμματος, αναμνηστικής σειράς γραμματοσήμων με τίτλο "Διακεκριμένες Ελληνικές Προσωπικότητες" με τα ακόλουθα θέματα:

- Ίδρυμα "Σταύρος Νιάρχος" - Τομέας "Philanthropy"
- Βαγγέλης Παπαθανασίου - Τομέας "Arts & Letters"
- Jim Giannopoulos - Τομέας "Performing Arts & Cinema"
- Άρης Πατρινός - Τομέας "Science"
- Νίκος Αλιάγας - Τομέας "Media"
- Ανδρέας Λιβέρης - Τομέας "Business"

Η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία και σύσσωμος ο φιλοτελικός κόσμος τον οποίο αυτή εκπροσωπεί, είμαστε αντίθετοι με αυτή την έκδοση. Τούτο διότι, πλην του Ιδρύματος "Σταύρος Νιάρχος", για την προβολή του οποίου σε γραμματόσημο δεν υπάρχει καμία αντίρρηση, οι υπόλοιπα αποτελούν πρόσωπα εν ζωή. Πιστεύοντας ακράδαντα ότι ζωές προσωπικότητες δεν πρέπει να τιμώνται με την έκδοση γραμματοσήμων εφόσον η τελική καταξίωση και αποτίμηση του έργου τους μπορεί να γίνει μόνο μετά θάνατον, επικαλούμεθα την επέμβασή σας για την ματαίωση αυτής της έκδοσης.

Καθώς γνωρίζετε, Κύριε Πρόεδρε, είναι πολλά τα παραδείγματα κολάσιμων πράξεων ανθρώπων που ήρθαν στο φως μετά το θάνατό τους. Εξάλλου και οι αρχαίοι Έλληνες επιφύλασσαν αγάλματα μόνο για τεθνεώτες, πλην ολυμπιονικών.

Δεν πρέπει να λησμονείται επίσης ότι οποιαδήποτε τιμή δύναται να ανακληθεί (αφαίρεση μεταλλίου, απόσυρση αγάλματος) πλην των γραμματοσήμων.

Είναι πλήθος τα επιχειρήματα που μπορεί κανείς να επικαλεσθεί, επιπροσθέτως, για να μη δεχθεί αυτή την έκδοση. Τιμώνται (ίσως) καταξιωμένα άτομα ενώ υπάρχουν άλλα με ακόμα πιο σπουδαίες υπηρεσίες προς την πατρίδα (Μ. Χατζηδάκης, Μ. Θεοδωράκης, Ιάννης Ξενάκης, Σπύρος Σκούρας, Δ. Τριχόπουλος, Ν. Νεγροπόντε, Κ. Γαβράς κ.ά.).

Διαφημίζονται επαγγελματίες σε πλήρη δραστηριότητα (π.χ. Ανδρέας Λιβέρης - Dow Chemical Company, Jim Giannopoulos - 20th Century Fox), κάτι που είναι ανεπίτρεπτο να γίνεται μέσω των γραμματοσήμων.

Τέλος, πώς να δεχθεί κανείς την παρουσία σύγχρονων, εν πολλοίς νέων ανθρώπων, δίπλα σε γραμματόσημα προσωπικότητων του μεγέθους των Ι. Καποδίστρια, Δ. Σολωμού, Ο. Ελύτη, Γ. Σεφέρη, Μ. Κάλλας, Δ. Μητρόπουλου;

Ευελπιστούμε ότι θα αναγνωρίσετε την ορθότητα των επιχειρημάτων μας και θα συμβάλετε στην αποτροπή αυτής της έκδοσης.

Με τιμή,

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΕΟΥΣΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΓΚΕΛΑΡΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Κοινοποίηση:

Πρόεδρο Κυβερνήσεως, Πρόεδρο της Βουλής, Υπουργό Μεταφορών, Υπουργό Πολιτισμού, Υπουργό Παιδείας, Ίδρυμα Νιάρχου, Διευθύνοντα Σύμβουλο ΕΛΤΑ, Φιλοτελικά Σωματεία μέλη της Ομοσπονδίας.